

PROGRAMMABEGROTING 2026

METROPOOLREGIO EINDHOVEN

METROPOOL
REGIO
EINDHOVEN

Inhoudsopgave

KERNGEGEVENS	3
LEESWIJZER	4
ALGEMEEN	5
PROGRAMMA'S EN THEMA'S	9
REGIONALE STRATEGIE EN SAMENWERKING	9
RUIMTE EN WONEN	11
MOBILITEIT	13
ENERGIETRANSITIE	14
VITAAL LANDELIJK GEBIED	19
REGIONAAL HISTORISCH CENTRUM EINDHOVEN (RHCE)	21
OVERHEAD	22
PARAGRAFEN	24
WEERSTANDSVERMOGEN EN RISICOMANAGEMENT	24
FINANCIERING	26
VERBONDEN PARTIJEN	28
GRONDBELEID	29
ONDERHOUD KAPITAALGOEDEREN	29
OPENBAARHEIDSPARAGRAAF	29
FINANCIËLE BEGROTING 2026	31
OVERZICHT BATEN EN LASTEN	31
TOELICHTING OP HET OVERZICHT BATEN EN LASTEN	32
HERKOMST EN BESTEDING VAN MIDDELEN	35
OORSPRONG BEGROTE BATEN	37
MEERJARENRAMINGEN 2026-2029	38
STAAT VAN MATERIËLE VASTE ACTIVA	39
STAAT VAN RESERVES	39
STAAT VAN VOORZIENINGEN	40
INCIDENTELE BATEN EN LASTEN 2026-2029	40
INWONERBIJDRAGE	40
FORMATIE	41
OVERZICHT GEMEENTELIJKE BIJDAGEN	42
BIJDRAGE PER GEMEENTE	42
RHCE: KOSTENOPBOUW PER GEMEENTE 2026	43

Overzicht Metropoolregio Eindhoven

Gemeenschappelijke Regeling

Vanaf 25 februari 2015 heeft de bestuurlijke samenwerking in de regio vorm gekregen in de Metropoolregio Eindhoven. Vanaf deze datum is dan ook de Gemeenschappelijke Regeling Metropoolregio Eindhoven in werking getreden. Op 1 juli 2022 is een wijziging van de Wet gemeenschappelijke regelingen (Wgr) in werking getreden. Op basis hiervan is ook de gewijzigde Gemeenschappelijke Regeling MRE per 1 juli 2024 in werking getreden.

Deelnemende gemeenten	21
Algemeen bestuur	21 leden
Dagelijks Bestuur	Jeroen Dijsselbloem (voorzitter) Sjoerd Potters Greet Buter Judith Keijzers-Verschelling Giovanni Wouters (secretaris-directeur)
Adviseurs Dagelijks Bestuur	Suzan van de Goor-Gelens (Ruimte & Wonen) Mathijs Kuijken (Mobiliteit) Stijn Steenbakkers (Economie) Rick Thijs (Energietransitie) Fons d'Haens (Landelijk Gebied)

Kerngegevens

	Begroting 2026	Begroting 2025
Algemeen		
Inwoners	816.413	809.180
Hectares	146.000	146.000
Financieel		
(x € 1.000)		
Balans		
Materiële vaste activa	20.605	21.342
Financiële vaste activa	828	828
Vlottende activa	19.275	4.318
Eigen vermogen	19.859	11.984
Voorzieningen	4.505	7.568
Langlopende schulden	3.636	3.835
Vlottende passiva	12.707	3.100
Lasten		
Personele lasten	6.715.980	6.733.974
Programmalasten	13.593.542	12.908.641
Totaal lasten	20.309.522	19.642.615
Totaal baten	20.309.522	19.642.615
Formatie (in fte's)		
Metropoolregio Eindhoven	27,1	30,2
RHCe	17,4	18,3
Bedrijfsvoering	12,4	10,4
Totaal	56,9	58,9
Gemeentelijke bijdragen		
(per inwoner x € 1)		
Metropoolregio Eindhoven		
Bijdrage Regionale opgaven	5,772	5,573
Bijdrage Brainport Development	3,782	3,651
Bijdrage Stimuleringsfonds	2,516	2,516
Regionaal Historisch Centrum	4,693	4,532
Totaal	16,763	16,272
Indexering inwonerbijdrage Kadernota	4,50%	6,38%

Tabel 1

Leeswijzer

Hierbij treft u de Programmabegroting 2026 aan van de gemeenschappelijke regeling Metropoolregio Eindhoven. Het betreft de vierde begroting in de bestuursperiode 2023-2026.

In deze begroting zijn drie programma's onderscheiden:

1. Metropoolregio Eindhoven, bestaande uit de thema's:
 - Regionale strategie en samenwerking, incl. Landgoed Gulbergen
 - Ruimte en wonen
 - Mobiliteit, incl. GGA
 - Energietransitie
 - Economie, inclusief Stimuleringsfonds en bijdrage Brainport Development
 - Landelijk gebied
2. Regionaal Historisch Centrum Eindhoven (RHCE)
3. Overhead

De programmabegroting 2026 bestaat uit een overzicht van de programma's, de financiële begroting en (voorgeschreven) paragrafen. In deze paragrafen worden een aantal aspecten van de financiële huishouding toegelicht, zoals weerstandsvermogen, financiering en bedrijfsvoering. Tevens wordt informatie gegeven over de verbonden partijen en grondbeleid.

Algemeen

Programmabegroting 2026 Metropoolregio Eindhoven

Met deze begroting 2026 van de gemeenschappelijke regeling Metropoolregio Eindhoven wordt uitvoering gegeven aan de vierde jaarschijf van het Samenwerkingsakkoord 2023-2026. Dit samenwerkingsakkoord, waarop de 21 gemeenteraden een zienswijze kenbaar hebben gemaakt, is op 1 maart 2023 door het Algemeen Bestuur vastgesteld.

In deze begroting kijken we vooruit wat we, de 21 samenwerkende gemeenten, in 2026 gaan doen om de ambitie en opgaven te realiseren. Hierbij betrekken we ook het Regionaal Historisch Centrum Eindhoven (RHCE) en Landgoed Gulbergen als onderdeel van de gemeenschappelijke regeling Metropoolregio Eindhoven.

Financiële uitgangspunten en analyse

De financiële uitgangspunten voor het opstellen van deze begroting zijn vastgesteld in de Kadernota 2026. Conform de vastgestelde systematiek wordt de gemeentelijke bijdrage voor 2026 voor de Regionale opgaven, Brainport Development en het Regionaal Historisch Centrum Eindhoven (RHCE) geïndexeerd met 4,5%.

Gelet op de financiële positie van gemeenten heeft het Algemeen Bestuur en de Commissie van advies Financiën verzocht een analyse uit te voeren naar de mogelijkheden van besparingen op taakniveau. Hierbij is aangegeven dat, indien blijkt dat juist aanvullende middelen vereist zijn, een gedegen onderbouwing hiervoor noodzakelijk is. Daarnaast is het advies gegeven om de kosten die voortvloeien uit de schaa sprong in principe te dekken vanuit de Brainport- en Beethovendeal.

Context regionale krachtenbundeling (besluiten 2024 en 2025)

In 2024 en 2025 zijn in het kader van de begroting een aantal besluiten genomen om op regionaal niveau de krachten te bundelen voor de opgaven in het kader van de schaa sprong. Dit heeft geleid tot het versterken van de basisorganisaties van de MRE en Brainport Development. Bovendien is met de meest recente begrotingswijziging (december 2024) een bestemmingsreserve van €4 miljoen gevormd voor de doorontwikkeling van de regionale opgaven. Daarnaast is in 2025 de bedrijfsvoering (financiën en control) met een 'tussenstap' versterkt om kwetsbaarheden te ondervangen, mede vanwege het toenemend belang van een goed fondsenbeheer.

Per begrotingsonderdeel levert dit de volgende constatering op:

Regionale opgaven

De regionale opgaven zijn evident en zijn geïntensiveerd in het kader van de afspraken 'Beethoven'. Het versterken van de gezamenlijke, regionale uitvoeringskracht is noodzakelijk voor het versnellen van de woningbouw, het uitvoeren van het mobiliteitsprogramma (openbaar vervoer, fietspaden, hubs, etc.), en de aanpak van het gewenste voorzieningenniveau en het oplossen van de netcongestie in onze regio. Gezien de urgentie en noodzakelijke versnelling is er weinig ruimte voor uitstel.

De verwachting is dat de uitvoeringskracht van de 21 MRE-gemeenten verdere versterking vereist, zowel organisatorisch als financieel. Voor dit doel is dan ook afgelopen jaar een bestemmingsreserve van € 4 miljoen gevormd. De focus ligt primair op het verkrijgen van aanvullende middelen uit Rijks-, Provinciale en Europese programma's. Daarnaast wordt ingezet op private bijdragen vanuit de Brainport Partnerfondsen. Door deze strategie blijft een verhoging van de inwonerbijdrage vooralsnog uit, met oog voor de financiële positie van de gemeenten.

Bijdragen Brainport Development en Stimuleringsfonds

De MRE draagt samen met andere aandeelhouders zorg voor de basisfinanciering van Brainport Development. Deze meerjarenfinanciering is vorig jaar met de vaststelling van de Begroting 2025 al herijkt. Ook zijn recent de middelen voor het Stimuleringsfonds herijkt met de vaststelling van de begrotingswijziging op 18 december 2024.

RHCe

De afgelopen jaren is het aantal formatieplekken (fte) binnen het RHCe aanzienlijk gereduceerd, van 25 fte in 2020 naar 18 fte in 2025. Met deze besparingen heeft het RHCe zich gericht op het waarborgen van de minimale wettelijke archieftaken. Het duurzaam en toegankelijk beheer van de regionale archieven en de dienstverlening aan gemeenten en burgers is als gevolg hiervan versoberd. Verdere bezuinigingen worden daarom afgeraden omdat de ondergrens voor de uitvoering van de wettelijke taken in zicht is. Integendeel, beperkte investeringen zijn nodig maar zullen door verdere efficiencybesparingen binnen de bedrijfsvoering worden opgevangen.

Bedrijfsvoering en Fondsbeheer

Uit het onderzoek van organisatieadviesbureau &Van de Laar (eind 2023) naar de minimale benodigde capaciteit in relatie tot de opgaven blijkt dat een aanvullend bedrag van € 410.000 nodig is, gericht op de financiële- en informatiefunctie. In de eerder genomen 'tussenstap' is hiervan € 175.000 toegekend door het Algemeen Bestuur. Verdere invulling van deze behoefte is door het Algemeen Bestuur als opdracht aan de directeur MRE meegegeven, inclusief de inrichting van het fondsbeheer gelet op verzwarende van het takenpakket met het mobiliteitsfonds, Regiodeal en mogelijk woningbouwgebonden 'Beethoven'.

De naleving van wet- en regelgeving staat onder druk als gevolg van de huidige ondersteuningscapaciteit, waardoor de organisatie kwetsbaar is. Door bedrijfsvoeringstaken samen te voegen (MRE-team én RHCe) en efficiënter in te richten, kan aan de opgaven worden voldaan zonder een verdere financiële verhoging vanuit de inwonerbijdragen.

Fondsbeheer is deels ingericht, maar voor het beheer van het publieke mobiliteitsfonds en mogelijk het beheer van de Beethovenregeling versnelling woningbouw, zijn aanvullende middelen noodzakelijk. In principe zullen deze kosten worden gedekt uit de uitvoeringskosten van de betreffende fondsen.

Kansen

In de samenwerking zitten ook verdere kansen om financieel voordeel te behalen op langere termijn. Er kan gezamenlijke uitvoering opgezet worden van bijvoorbeeld beleidsarme uitvoeringsonderdelen waardoor schaalvoordelen te behalen zijn. Ook zijn er mogelijkheden om te gaan werken met een gezamenlijke projectleiderspool om zo de inhuur en daarmee extra kosten per gemeente te verminderen. Tenslotte is ook besparing te realiseren door met meerdere gemeenschappelijke regelingen gezamenlijk bedrijfsvoeringsfuncties te delen. Al deze kansen vragen nadere uitwerking. Zij vragen mogelijk investeringen aan de voorkant maar zullen daarentegen op lange termijn structureel voordeel opleveren.

Conclusie

Zowel de ondersteuning van de organisatie als de taken van het RHCe raken de ondergrens en vragen in principe om aanvullende middelen. De verwachting is dat deze binnen de bestaande begroting op te lossen zijn door het zo efficiënt mogelijk samenvoegen van de bedrijfsvoering. Bij het heroverwegen van prioriteiten binnen de regionale opgaven is er de keuze tussen vertraging, uitstel of het verlagen van het ambitieniveau. Dit betreft een bestuurlijke afweging, waarbij personele kosten op korte termijn vaak niet direct kunnen worden afgebouwd.

Begroting 2026

De Begroting 2026 ziet er samengevat als volgt uit:

Programma (bedragen x € 1.000)	Begroting 2026				
	Personele kosten	Programma kosten	Totaal lasten	Baten	Saldo
Metropoolregio Eindhoven					
- Regionale strategie en samenwerking	3.202	287	3.490	5.624	2.134
- Landgoed Gulbergen	143	862	1.005	618	-388
- Ruimte en Wonen	0	48	48	0	-48
- Mobiliteit, incl. GGA	0	246	246	198	-48
- Energietransitie	0	772	772	724	-48
- Economie	0	48	48	0	-48
- Regio Deal	139	0	139	139	0
- Stimuleringsfonds	177	2.054	2.231	2.231	0
- Bijdrage Brainport Development	0	6.269	6.269	6.269	0
- Landelijk gebied	0	48	48	0	-48
RHCE	1.745	1.025	2.770	3.720	950
Algemene dekkingsmiddelen	0	0	0	0	0
Overhead	1.309	1.607	2.915	399	-2.517
Heffing VPB	0	6	6	0	-6
Bedrag onvoorzien	0	322	322	0	-322
Geraamd saldo van baten en lasten	6.716	13.594	20.310	19.922	-388
Mutaties reserves	0	0	0	388	388
Geraamd resultaat	6.716	13.594	20.310	20.310	0
Bijdrage per inwoner Metropoolregio Eindhoven					
- Regionale opgaven					5,772
- Brainport Development					3,782
- Stimuleringsfonds					2,516
- RHCE					4,693
					16,763

* het bedrag per inwoner RHCE is een gemiddeld bedrag per inwoner op totaalniveau. De werkelijke bijdrage per gemeente wordt bepaald op basis van het aantal in gebruik zijnde m1 en TB in combinatie met het aantal inwoners.

Indexering gemeentelijke inwonerbijdrage

Lonen en prijzen stijgen ieder jaar, er is sprake van inflatie. Goederen en diensten worden duurder, de kosten van personeel stijgen door bijvoorbeeld een nieuwe CAO en hogere (pensioen)premies. Om dezelfde werkzaamheden op hetzelfde niveau te kunnen blijven uitvoeren, dienen inkomsten en uitgaven met elkaar in evenwicht te blijven. Voor de Metropoolregio Eindhoven betekent dit dat de inwonerbijdragen voor Regionale opgaven, Brainport Development en het RHCE jaarlijks worden geïndexeerd conform een vastgestelde systematiek. Deze (financiële) uitgangspunten worden in de vorm van de kadernota aan het Algemeen Bestuur voorgelegd.

Op 18 december 2024 heeft het Algemeen Bestuur de Kadernota Begrotingsjaar 2026 vastgesteld waarin de indexering inwonerbijdrage is vastgesteld op 4,5 % ten opzichte van het begrotingsjaar 2025.

Aantal inwoners

Het aantal inwoners in de regio Zuidoost Brabant waarmee in deze Begroting 2026 rekening wordt gehouden, is bepaald op 816.413. Dit op basis van de aantallen per 1 januari 2025 zoals

gepubliceerd door het CBS. Ten opzichte van de begroting 2025 is er sprake van een stijging met 7.233 inwoners.

Verloop inwonerbijdrage 202-2026

Onderstaande tabel geeft een overzicht van de inwonerbijdrage over de laatste 5 jaren:

Jaar	Inwonerbijdrage Metropoolregio Eindhoven	Inwonerbijdrage RHCE *
2022	10,017	4,153
2023	10,105	4,210
2024	10,235	4,292
2025	11,740	4,532
2026	12,070	4,693

* het bedrag per inwoner RHCE is een gemiddeld bedrag per inwoner op totaalniveau om inzicht te geven in het meerjarig verloop. De werkelijke bijdrage per gemeente wordt bepaald op basis van het aantal in gebruik zijnde m1 en TB in combinatie met het aantal inwoners.

PROGRAMMA'S EN THEMA'S

Regionale strategie en samenwerking

incl. Landgoed Gulbergen

Regionale strategie en samenwerking

Wat willen we samen bereiken?

In 2026 werken we gezamenlijk door aan een sterk ambtelijk en bestuurlijk samenspel in de regio met de focus op realisatie. De gremia in onze regionale samenwerking zijn versterkt, de informatie- en kennisdeling met onze 21 gemeenten verbeterd, de onderlinge werkwijzen aanscherpt en de basis is op orde. De goedlopende gemeenschappelijke regeling en P&C-cyclus blijven kwalitatief geborgd. We hebben gebruik gemaakt van monitors en landelijke netwerken om de brede welvaart in de regio te stimuleren. Bovendien hebben we verder geïnvesteerd in onze bovenregionale samenwerking met mogelijke partnergemeenten en -regio's, provincie(s) en Rijk.

Wat gaan we samen doen?

Doorontwikkelen regionale en bovenregionale samenwerking en strategie

- Versterken gremia als het AB, DB, poho's, RT21 en raden door uniforme, tijdige en consequente informatievoorziening, kennisdeling en (strategische) communicatie;
- Investeren op bovenregionale samenwerking met omliggende gemeenten en regio's, provincie(s), Rijk, EU, VNG en andere relevante partijen en lobbytrajecten die bij kunnen dragen aan onze regionale doelen en ambities.
- Organiseren en faciliteren van bijeenkomsten zoals de regioconferenties, Omgevingsdagen en allerlei structurele, regionale overlegvormen.
- Borging perspectief brede welvaart voor beleidsontwikkeling in de programma's, o.a. door monitoring, kennisdeling en gebruik van landelijke netwerken.
- Bewaken gemeenschappelijke regeling met kwalitatief goede P&C-producten.
- Faciliteren doorontwikkeling MRE door in de praktijk brengen verbeter suggesties in samenwerking met bestuursadviseurs, begeleiden proces nieuwe Regionale Agenda 2027-2030, etc.

Activiteiten 2026

Regionale samenwerking

- Versterken en ondersteunen Algemeen Bestuur en poho's vanwege verbinding portefeuillehouder/college/raad.
- Versterken en strategisch adviseren (vice-)voorzitters poho-overleggen.
- Zorgdragen voor uniforme, tijdige en consequente agenda's en verslagen, informatievoorziening, kennisdeling en (strategische) communicatie van en naar onze bestuurlijke gremia (AB, DB, poho's, raden en RT21) en de diverse ambtelijke gremia.
- In stelling brengen van de Raadstafel21, raden en griffies m.n. door tijdige, uniforme en consequente informatievoorziening, om de adviesrol van de RT21 richting het AB en de positie van de raden te versterken.
- Het doorontwikkelen van nuttige handvatten om de onderlinge samenwerking te verbeteren, zoals een bestuurs- en communicatiekalender en strategische communicatie.
- Het organiseren en faciliteren van diverse bijeenkomsten, zoals de regioconferenties, coördinatie van de Omgevingsdagen en ondersteuning bij bijeenkomsten van de Raadstafel21; het organiseren en faciliteren van allerlei structurele overlegvormen (AB, DB, poho, RT21,

overleg gemeentesecretarissen, bestuursadviseurs, etc.), en het organiseren van structurele en incidentele (digitale) sessies om ambtenaren en/of bestuurders mee te nemen op inhoud en proces van de ontwikkelingen in MRE-verband.

- Verdere uitrol doorlopend proces om met de bestuursadviseurs als ambtelijk gremium de onderlinge samenwerking te optimaliseren.

Bovenregionale samenwerking

- Verwacht begin uitvoering samenwerkingsovereenkomsten met bovenregionale partnergemeenten en/of -regio's, zoals Weert, Meierijstad en Venlo.
- Verdere verkenning en/of verdieping van de samenwerking andere gemeenten en regio's, waaronder Tilburg en Vlaanderen.
- Het positioneren van de regionale belangen op (boven-)regionale strategische overlegtafels om gewenste besluitvorming, middelen en andere bijdragen vanuit het Rijk naar de regio te krijgen, en gecoördineerde inbreng regio aan de provinciale en Rijkstafel(s), waaronder het BO-Brainport en het bijbehorende coördinatieoverleg.
- Het verder verkennen van mogelijkheden voor benutten Europese, Rijks- en provinciale regelingen voor realisatie van (onderdelen van) ons samenwerkingsakkoord.

P&C-cyclus en regionale aanpak brede welvaart

- Verdere uitrol proces om te komen tot de Regionale Agenda 2027-2030.
- Faciliteren overdracht voorafgaand en na gemeentelijke verkiezingen.
- Onderhoud Gemeenschappelijke Regeling en doorlopen bijbehorend proces (actualisatie archiefbepalingen).
- Het opleveren van P&C-producten (kadernota, begroting, bestuursrapportages, jaarrekening) volgens de gemaakte afspraken.
- Participeren in het nationaal netwerk brede welvaart en actief gebruik maken van onderzoeken op nationaal en provinciaal niveau, waarmee de schaa sprong in de breedte van brede welvaart wordt gerealiseerd. MRE-organisatie maakt deze informatie toegankelijk voor alle 21 gemeenten en zet actief in op kennisdeling.
- Participatie in nationaal netwerk Brede Welvaart door inbreng casus "schaalsprong" met partners: CBS, PBL, Pon-Telos, Provincie NB, SCP.

Landgoed Gulbergen

Wat willen we bereiken?

- Prenazorg - milieutechnisch verantwoord beheren van de stortplaats, totdat het moment dat deze kan worden overgedragen aan de Provincie voor eeuwigdurende nazorg. De stortplaats kan worden overgedragen aan de Provincie als het Nazorgplan gereed is. Dan kan de eindinspectie door de Provincie worden ingezet, waarna overdracht kan gaan plaatsvinden.
- Ontwikkelen van het landgoed – tot een aantrekkelijk toeristisch en recreatief gebied met een sterke groene geleding en duurzame uitstraling, met aandacht voor het hoge ijkpunt van de stortplaats in de regio en passend binnen de Brainport-ambitie van de regio.

Wat gaan we daarvoor doen in 2026?

Prenazorg

In 2024 is het concept nazorgplan ingediend bij de Provincie. In 2025 is dit plan besproken met de Provincie en geaccordeerd. Dat betekent dat de overdracht van het beheer van de stortplaats zal gaan plaatsvinden in 2076.

Ontwikkeling

Vanuit strategische overwegingen heeft de Metropoolregio Eindhoven eind 2020 de erfpacht met Attero beëindigd. Hierdoor is de Metropoolregio Eindhoven weer volledig eigenaar van het Landgoed en is het mogelijk dit gebied integraal te gaan ontwikkelen. Samen met de gemeenten

Geldrop-Mierlo en Nuenen c.a. zijn kaders en randvoorwaarden voor de ontwikkeling van het gebied in kaart gebracht en vertaald in een aantal mogelijke ontwikkelrichtingen van het gebied. Na een breed communicatie- en burgerparticipatieproces is daarvan een Participatieverslag gemaakt. Dit Participatieverslag is, samen met de Ruimtelijke Verkenning de basis geworden voor de Ontwikkelvisie, die door het Algemeen Bestuur is vastgesteld op 28 februari 2024. Nadat in 2025 de gesprekken met de initiatiefnemers zijn afgerond en de overeenkomsten tot stand zijn gekomen, kan in 2026 fysiek worden gestart met de daadwerkelijke invulling van het gebied.

Wat mag dat kosten?

Regionale strategie en samenwerking

Omschrijving	Begroting 2025	Begroting 2026	Saldo
Personele kosten	3.641.008	3.202.488	438.520
Programmakosten	275.082	287.460	-12.379
Lasten	3.916.089	3.489.948	426.141
Baten	5.474.172	5.624.320	150.149
Saldo	1.558.082	2.134.372	576.290

Landgoed Gulbergen

Omschrijving	Begroting 2025	Begroting 2026	Saldo
Personele kosten	142.740	143.177	-437
Programmakosten	825.000	862.125	-37.125
Lasten	967.740	1.005.302	-37.562
Baten	617.740	617.740	0
Saldo	-350.000	-387.562	-37.562

Ruimte en wonen

Wat willen we samen bereiken?

We werken samen vanuit één perspectief. Daarvoor hebben we in 2023, samen met de provincie en waterschappen, de Ontwikkelstrategie Zuidoost-Brabant opgesteld. Deze ontwikkelen we door, zodat deze actueel blijft. We zorgen ervoor dat deze waar nodig meer integraal wordt, om ook de groei in balans beter te kunnen faciliteren. Zo versterken we de Ontwikkelstrategie als ons gezamenlijk ruimtelijk perspectief op basis waarvan we integraal sturen. Dat betekent dus ook een nauwe connectie met alle domeinen.

Op gebied van woningbouw werken we aan een aantrekkelijke woningbouwmarkt, die past bij de woonbehoefte en deze duurzaam accommodeert. Om de huidige krapte op de woningmarkt aan te pakken, én om de groei van de regio te faciliteren, is het noodzaak om de woningbouw te versnellen. Dat doen we op basis van een herijkte woondeal met het Rijk en mede met middelen uit het convenant Beethoven

Wat gaan we samen doen?

Ontwikkelstrategie

We benutten de ontwikkelstrategie Zuidoost-Brabant voor de ruimtelijke koers van onze regio en starten met de doorontwikkeling. Hiermee zorgen we ervoor dat de Ontwikkelstrategie in de toekomst actueel blijft en wordt benut bij het sturen op ruimtelijke ontwikkeling en het maken van de keuzes hierin.

Woningbouw

We werken aan regio op de woningbouwmarkt in onze regio waarmee we kunnen versnellen en sturen naar een aantrekkelijke woningbouwmarkt, die past bij de woonbehoefte en deze duurzaam accommodeert.

Activiteiten 2026

Doorontwikkeling regionale ontwikkelstrategie

- Het ontwikkelen van een instrument of afwegingskader, op basis van de ontwikkelstrategie, dat voor lokale en regionale ontwikkelingen toepasbaar is als hulpmiddel bij het maken van integrale keuzes.
- Het verrijken en actualiseren van de Ontwikkelstrategie Zuidoost-Brabant.
- Uitvoeren van de afspraken uit de ontwikkelstrategie.
- Het borgen van de samenhang tussen de ontwikkelstrategie en andere ruimtelijke opgaven die vanuit de andere beleidsthema's spelen op regionale schaal, waarbij het perspectief van brede welvaart het richtinggevende kompas is.
- Een actieve rol vervullen in beleidsontwikkeling, lobby of anderszins, voor wat betreft de ruimtelijke belangen van de regio met partners buiten de regio (zoals Rijk en Provincie).
- Ruimtelijke afstemming binnen de regio van ruimtelijke ontwikkelingen met een bovenlokale impact.
- Inbreng van ruimtelijke belangen van de regio bij een vervolg van de actualisatie van het MIRT-onderzoek dat in 2025 wordt opgeleverd.

Versnelling woningbouw en mobiliteit vanuit bestaande plannen

- Woningbouwregie voeren op basis van gemonitorde data en hiermee sturen op kwaliteit en kwantiteit.
- In de regio zetten we in op het combineren van realisatie nieuwbouw en herstructurering en transformatie van de bestaande voorraad.
- MRE-organisatie stuurt op thematieken zoals woonzorg, doelgroepenhuisvesting, duurzaamheid, procesoptimalisatie en voert regie op het woningbehoefteonderzoek.
- Afsprakenkaders afstemmen en voortgang rapporteren t.o.v. de realisatie en uitvoering van de regionale woondeal en addendum.
- Versnellen van nieuwbouw passend bij de Ontwikkelstrategie ZOB en de (herijkte) Woondeal.
- Uitvoering van een financiële regeling onder convenant Beethoven om de woningbouw te versnellen.
- De MRE-organisatie werkt toe, vanuit opdracht Beethovendeal, naar oplossingsgerichte publiek-private samenwerking die de versnelling woningbouw mede realiseert en de gemeenten ondersteunt in hun woningbouwopgave (i.c.m. versnellingsteam).

Wat mag dat kosten?

Omschrijving	Begroting 2025	Begroting 2026	Saldo
Programmakosten	45.847	47.910	-2.063
Lasten	45.847	47.910	-2.063
Baten	0	0	0
Saldo	-45.847	-47.910	-2.063

Mobiliteit

Wat willen we samen bereiken?

We bevinden ons in een mobiliteitstransitie naar een nieuw, samenhangend mobiliteitssysteem voor de hele regio. We werken mee aan de realisatie van dat mobiliteitssysteem:

- Dat heel de regio onderling én met de omgeving verbindt, ook in deze transitiefase;
- Dat zorgt voor mobiliteit voor iedereen én bijdraagt aan een betere leefomgeving, gezondheid, veiligheid en klimaatdoelstellingen;
- Dat de economische ontwikkeling van de Brainportregio mogelijk maakt;
- Dat, ondanks de verschillen in de regio, toch soepel als één samenhangend systeem functioneert;
- Waar we gezamenlijke verantwoordelijk voelen en waar we samen realiseren.

Wat gaan we samen doen?

Regionale strategie mobiliteit

We houden de strategisch vastgestelde koers uit de mobiliteitsvisie actueel en benutten kansen. We agenderen de regionale strategische opgaven op de MIRT-tafel, zodat we de intraregionale en internationale bereikbaarheid van de regio verbeteren.

Programmeren regionale mobiliteit

We geven uitvoering aan het Meerjarig Multimodaal Mobiliteitsprogramma 2040 en intensiveren de samenwerking met omliggende regio's.

Coördinatie uitvoering – Korte Termijn Aanpakken

We werken samen aan een schonere, gezondere en veiligere mobiliteit in de regio door het realiseren van programma's en projecten die opgenomen zijn in het MMMP en een extra financieel impuls kennen vanuit o.a. het Rijk.

Activiteiten 2026

Regionale strategie mobiliteit

- Monitoren nieuwe ontwikkelingen, in beeld brengen kansen hiervan voor de Brainportregio en vertalen naar impact op Regionale Mobiliteitsvisie en MMMP.
- Identificeren kansen bij provincie en Rijk (MIRT) voor financiering om de ambities uit de Regionale Mobiliteitsvisie en MMMP gerealiseerd te krijgen.
- Uitwerken strategische beleidskaders die bijdragen aan de ambitie van de regio voor Fiets en OV/deelmobiliteit.
- Mogelijke uitkomsten MIRT actualisatie Brainport (2025) opvolgen.
- Meewerken aan de nieuwe ov-concessie die in 2027 in zal gaan.

Programmeren regionale mobiliteit

- Uitvoering geven aan het vastgestelde MMMP (beoogde vaststelling 2025) en vertalen naar een jaarplan.
- Uitvoering geven aan het vastgestelde Regionaal Mobiliteitsplan (beoogde vaststelling 2025) t.a.v. verkeersveiligheid, verkeersmanagement. Dit samen met 21 gemeenten, waterschappen Aa en Maas & de Dommel en Provincie.
- Afstemming en mogelijk gezamenlijke uitvoering van afspraken met omliggende regio's in het kader van bovenregionale samenwerking (Meierijstad, Weert en Venlo)
- Verkennen opstellen programma's met nader te bepalen regio's, zoals de stedelijke regio Tilburg-Breda en Vlaanderen.

Coördinatie uitvoering – Korte Termijn Aanpakken

- Aansturen, coördineren, beheren en verantwoorden van de korte termijn programma's Bereikbaarheidakkoord, Korte Termijn Maatregelen uit de Brainportdeal (KTM1), Korte Termijn Maatregelen uit de Beethovendeal (KTM2) door de MRE-organisatie. Specifiek aandacht voor besluit t.a.v. regionale mobiliteitshubs, over ontwikkelmodel voor realisatie, exploitatie en beheer.
- MRE-organisatie stuurt uitvoeringsorganisatie Brainport Bereikbaar aan.
- De MRE-organisatie werkt toe, vanuit opdracht Beethovendeal, naar oplossingsgerichte publiek-private samenwerkingen die de versnelling op mobiliteit mede realiseren en de gemeenten helpt in hun opgave.

Wat mag dat kosten?

Omschrijving	Begroting 2025	Begroting 2026	Saldo
Programmakosten	115.847	245.940	-130.093
Lasten	115.847	245.940	-130.093
Baten	70.000	198.030	128.030
Saldo	-45.847	-47.910	-2.063

Energietransitie

Wat willen we samen bereiken?

Onze regio wil uiterlijk in 2050 klimaatneutraal zijn. Dat is de stip op de horizon in de Metropoolregio Eindhoven. In 2030 zijn we al een heel eind op weg. Als tussenstap zullen we uiterlijk in 2030 minimaal 55% minder CO2 uitstoten dan in 1990, zoals ook landelijk is afgesproken. Daarbij is het belangrijk dat we een robuust en betrouwbaar energiesysteem hebben, zoals ook benoemd in het Beethoven-convenant. Dit vraagt op de korte en lange termijn om afstemming en afspraken tussen overheden, netwerkbedrijven en bedrijven in de regio. Anderzijds zetten we volop in op energiebesparing, de realisatie van zonnenvelden en windparken en een slimme inzet en verdeling van warmtebronnen in onze regio. Hierover hebben we met elkaar afspraken vastgelegd in onze Regionale Energiestrategie (RES) 1.0. In het Samenwerkings- en Uitvoeringsprogramma (S&UP) RES 2025-2027, een uitwerking van de RES 1.0, zijn de acties terug te vinden die we gezamenlijk oppakken.

Wat gaan we samen doen?

Energiesysteem

- Toekomstbestendig afgestemd vraag-aanbod energiesysteem in 2050.
- Zorgen voor samenhang van regionale (ruimtelijke/economische) ontwikkelingen met het (toekomstige) energiesysteem.
- Versnelling van de uitbreiding van het elektriciteitsnetwerk in de regio.
- Meer inzet en opschaling van slimme oplossingen om het elektriciteitsnetwerk efficiënter te benutten.

Grootschalige opwek duurzame energie

- Realisatie zonne- en windparken conform de afgesproken ambitie in de Regionale Energiestrategie (RES) 1.0 MRE.
- Realisatie zon op bedrijfsdaken en 'restruimtes' als taluds, op parkeergarages of bij vliegvelden.

- Alle gemeenten hebben beleid op het gebied van lokaal eigendom bij grootschalige wind- en zonprojecten.
- Monitoring op de RES-ambities.

Gebouwde omgeving / besparing

- Reductie van de CO₂-uitstoot door besparing op en verduurzaming van energieverbruik door bewoners, bedrijven en gemeenten en deze doelgroepen (versneld) in beweging te krijgen.
- Realisatie projecten uit het Samenwerkings- en uitvoeringsprogramma RES op het gebied van besparing, warmte en verduurzaming van energiegebruik.

Warmte

- Gemeenten hebben hun beleid met elkaar afgestemd met betrekking tot het gebruik van duurzame warmtebronnen.
- Alle 21 gemeenten hebben een warmteprogramma opgesteld om zowel lokaal als regionaal (en bovenregionaal) optimaal bij te dragen aan de warmtetransitie.

Activiteiten 2026

Sturing en organisatie programma energietransitie

- Monitoring voortgang op ambities uit de RES 1.0 en bijsturing.
- Opstellen Voortgangsrapportage RES 2026.
- Start proces RES 2.0.
- Delen van innovaties via nieuwsbrieven en bijeenkomsten (i.s.m. Brainport Development). Onder de aandacht brengen van MRE Stimuleringsfonds.
- Onderhouden en benutten netwerk met provincie, Rijk en Europa. Inclusief deelname aan landelijk RES-beraad en Brabantbreed Bestuurlijk Overleg Energie (BBOE).
- Zorgen voor kennisdeling (kennis- en leeragenda).

Energiesysteem

- De ontwikkeling van een regionale strategie en afspraken over de inzet van alternatieve energiedragers voor woningbouw, (proces)industrie en de glastuinbouw.
- Regionaal strategische inbreng organiseren voor het provinciaal en nationaal Meerjarenprogramma Infrastructuur Energie en Klimaat (MIEK).
- Uitvoering geven aan de MIRT-actualisatie Verstedelijking en mobiliteit Brainport 2040, welke in 2025 is opgesteld.
- Inzetten, vanuit een kartrekkersrol, op versnelling van de uitbreiding van het elektriciteitsnetwerk in de regio op laag- en middenspanningsniveau, op basis van het Uitvoeringsprogramma toekomstbestendig elektriciteitsnetwerk Brainport (UTEB).
- Inzetten op versnelling van de uitbreiding van de hoogspanningsnetten, via afstemming met provincie, rijk en Brainport Development. We zetten in op het verbeteren van de informatiepositie van gemeenten en bedrijven over de planning en impact van de verschillende projecten van de netbeheerders.
- Inbreng leveren voor en uitwerking van systeemstudies voor de langere termijn.
- Bijdrage aan de ontwikkeling/uitrol van slimme oplossingen bij netcongestie, samen met Brainport Development.

Grootschalige opwek duurzame energie

- Monitoring voortgang op ons 'bod' in de RES 1.0 op het gebied van grootschalige opwek.
- Monitoring van het gemeentelijk beleid op het gebied van lokaal eigendom bij grootschalige wind- en zonprojecten in het online dashboard RES MRE.

- Samenwerking met de rijksdiensten op de volgende OER-trajecten ('Opwek Energie op Rijksground'): OER Brainport Infra (A2/A50/A67) en vliegbasis Eindhoven/legerplaats Oirschot.
- Ondersteuning gemeenten m.b.t. het thema ecologie en biodiversiteit rondom grootschalige wind- en zonneparken.
- Kennisdeling over participatie, lokaal eigendom, natuurinclusief ontwikkelen, publiek ontwikkelbedrijf en over goede voorbeelden.
- Stimuleren van maatregelen als zon-op-dak en zon-boven-parkeren.

Gebouwde omgeving / besparing

- Ondersteuning professionalisering lokale energiecoöperaties en versterken samenwerking tussen gemeenten en energiecoöperaties.
- Oppakken kansrijke samenwerkingsactiviteiten gemeenten met woningcorporaties, zoals bij het uitvoeren van ecologisch onderzoek bij verduurzaming woningen.
- Ondersteuning gemeenten bij het adviseren/begeleiden/ontzorgen van bewoners bij het verduurzamen van hun woning.
- Bij 29 bedrijventerreinen in onze regio: 1) Vergroten van de organisatiegraad en 2) en/of zorgen voor (meer) deelname aan verduurzamingsacties.
- Afstemming met de woningcorporaties uit de regio op het thema energietransitie.
- Ondersteuning coalities van gemeenten.
- Kennisdeling over kansrijke aanpakken, zoals over energieloketten, verduurzaming maatschappelijk vastgoed en aanpak energie-armoede.

Warmte

- Doorontwikkeling en up to date houden Regionale Structuur Warmte.
- Coördinatie en monitoring subsidie Nationaal Programma Lokale Warmte (deels ingezet ten behoeve van gemeentelijke coalities).
- Inzicht bieden in de systeemeffecten van keuzes voor een bepaalde warmtevoorziening op het totale (regionale) energiesysteem.
- Zorgen voor afstemming gemeentelijk beleid zoals op de onderwerpen geothermie en groen gas.
- Kennisdeling over kansrijke aanpakken, zoals op het gebied van kleine warmtenetten, in afstemming met het Nationaal Programma Lokale Warmte.
- Kennissessies over onderwerpen als wet- en regelgeving en de oprichting van een warmtebedrijf.

Wat mag dat kosten?

Omschrijving	Begroting 2025	Begroting 2026	Saldo
Programmakosten	1.275.847	771.766	504.081
Lasten	1.275.847	771.766	504.081
Baten	1.230.000	723.856	-506.144
Saldo	-45.847	-47.910	-2.063

Economie

Wat willen we samen bereiken?

We streven in de regio naar een goede balans tussen wat nodig is om de mainportstatus verder door te ontwikkelen en dat wat lokaal en sub-regionaal gewenst is vanuit een duurzame, gezonde en inclusieve samenleving. We faciliteren een stevige basis voor brede welvaart in onze regio. Binnen de Triple Helix-samenwerking geven wij vanuit de overheid vorm aan de doorontwikkeling van de ruimtelijke schaa sprong, als onderdeel van de (regionale) Brainportagenda en de Strategische Agenda Brainport de agenda waarlangs de dialoog wordt gevoerd met het Rijk over de doorontwikkeling van de mainportstatus.

Een eerste onderdeel daarvan is de ruimtelijke impact van de economische ontwikkelingen rondom bedrijventerreinen. Nieuwe bedrijventerreinen zijn nodig voor de economische ontwikkeling en om de ruimte op de beste plekken te benutten voor de functies die daar het beste passen. In de vastgestelde 'Regionale visie werklocaties' zal daarnaast ook aandacht zijn voor het toekomstbestendig (intensivering-/ verdichtingsmogelijkheden) maken van de bestaande bedrijventerreinen om de regionale groei op te kunnen vangen.

Een tweede onderdeel is dat we kijken naar de versterking van het voorzieningenniveau in de Metropoolregio. Zo wordt met de uitvoering van de Regiodeal 'Thuis in Brainport' geïnvesteerd in een aantal belangrijke voorzieningen met regionale impact. Ook zetten we in op het regionaal mee groeien van de (basis, regionale en top) voorzieningen in onze regio. Dit alles komt ook samen in een goede ruimtelijke afweging in nauwe samenhang met het thema Ruimte en Wonen.

We werken met ons regionaal Stimuleringsfonds aan het versterken van het innovatieve ecosysteem en ketenwerking in het bedrijfsleven door de ontwikkeling van projecten en financiering. Tenslotte werken we met de input vanuit de verschillende deelprogramma's binnen het thema Economie en in samenhang met de andere MRE-thema's aan de ontwikkeling van nieuwe economische dragers voor de regio. Inzet is om de mainport hiermee in bredere zin te versterken.

Wat gaan we samen doen?

Doorontwikkeling mainport

- Eén regionale economische agenda, door samenhang te creëren tussen de lokale en subregionale economische agenda's met de Strategische Agenda Brainport.
- De economische weerbaarheid van de regio op langere termijn versterken zodat ook de ecosystemen van de toekomst zich kunnen ontwikkelen.

Versterken vestigingsklimaat

- Een toekomstbestendig scenario voor ontwikkeling van bedrijventerreinen die passen bij de behoefte van de regio, door een goede regionale afstemming tussen de 21 gemeenten en in samenwerking met provincie.
- Stimuleringsfonds: Innovatieve projecten tot uitvoering brengen die ons innovatieve ecosysteem versterken en/of een bijdrage leveren aan onze regionale opgaven.
- Een voorzieningenstructuur in de regio, passend bij de schaa sprong.
- Nieuwe economische dragers in het MRE-gebied.

Activiteiten 2026

Sturing en organisatie programma Economie

- Organiseren bijeenkomsten tbv bestuurlijke aansturing van de economische opgave.

- Opstellen en uitvoeren communicatieplan o.a. tbv meenemen raden en ambtelijke organisaties in de ontwikkeling op het gebied van economie.
- Ondersteuning regionale bestuurlijke afvaardiging in bestuurlijke gremia
- Monitoring voortgang op ambities uit Programma Economie
- Doorontwikkeling programmasturing (inclusief instrumentarium) Programma Economie

Doorontwikkeling mainport

- Organiseren van de overheidsinbreng in de triple helixsamenwerking Brainport door MRE-organisatie via het Poho Economie, de vertegenwoordiging van het DB MRE in het algemeen bestuur van de Stichting Brainport
- Versterken van de samenwerking tussen de 21 gemeenten door de lokaal economische agenda's te verbinden aan de (regionale) Brainportagenda en de Strategische Agenda Brainport, waarlangs de dialoog met het Rijk wordt gevoerd over de doorontwikkeling van de mainportstatus.
- Coördinatie uitvoering meerjarenfinanciering Brainport Development, op basis van afspraken nieuwe meerjarenfinanciering 2025-2032.

Versterken vestigingsklimaat

- De uitgangspunten van uit de visie Werklocaties in samenhang/ afstemming brengen met de regionale Ontwikkelstrategie.
- Het organiseren van het regionale samenwerkingsproces werklocaties om te komen tot een adaptieve programmering van nieuwe werklocaties zoals door 21 gemeenten vastgesteld in de Uitvoeringsstrategie. In afstemming met de gemeenten uitvoering geven aan de acties uit de Uitvoeringsagenda Werklocaties.
- Uitvoering geven aan de tenders Stimuleringsfonds, zoals geformuleerd in de Beleidsregel Stimuleringsfonds. Monitoring lopende projecten en resultaten
- Het coördineren van de uitvoering van de Regiodeal 'Thuis in Brainport'.
- Uitvoering geven aan een regionale strategie voorzieningen gericht op versterking van basis, regionale en topvoorzieningen.
- Samen met de opgave Vitaal Landelijk Gebied mogelijk uitvoering geven aan de verkenning van nieuwe economische dragers in het landelijk gebied en dit vervolgproces coördineren en uitvoeren.

Wat mag dat kosten?

Omschrijving	Begroting 2025	Begroting 2026	Saldo
Personele kosten			
-Regio Deal	0	139.495	-139.495
- Stimuleringsfonds	176.893	176.893	0
Programmakosten			
- Economie	45.847	47.910	-2.063
- Stimuleringsfonds	2.035.839	2.054.095	-18.256
- Bijdrage Brainport Development NV	5.999.395	6.269.369	-269.974
Lasten	8.257.974	8.687.762	-429.788
- Economie			
- Stimuleringsfonds	2.323.574	2.230.988	-92.586
-Regio Deal	0	139.495	139.495
- Bijdrage Brainport Development NV	5.999.396	6.269.369	269.973
Baten	8.322.970	8.639.852	316.882
Saldo	64.996	-47.910	-112.906

Vitaal landelijk gebied

Wat willen we samen bereiken?

We zetten koers op een vitale groene leefomgeving vanuit een economisch, ecologisch en maatschappelijk vitaal landelijk gebied dat draagkrachtig en vol te houden is. Het landelijk gebied is daarmee een essentiële drager onder de geïntensiverde schaa sprong. Voor een duurzame ontwikkeling van de regio zetten we daarom in op een sluitend netwerk van natuurgebieden, landschappen, parken en groen tot aan de voordeur; een groenblauwe structuur als basis voor een gezonde leefomgeving en een vitale landbouwsector die in balans is met de fysieke leefomgeving. We werken aan een toekomstbestendig landelijk gebied en een transitie van de voedselketen. Hiermee willen we bereiken:

- Versnelling op gebiedsontwikkelingen die bijdragen aan een vitale, groene leefomgeving
- Robuuste groenblauwe verbindingen vanuit natuurgebieden en robuuste landschappen tot aan de voordeur
- Duurzaam evenwicht tussen natuur en bouw: groen groeit mee met rood
- Gewaardeerde agrarische sector in balans met de fysieke leefomgeving die als hoeder van het landschap de *license to produce* verdient
- Grondverbonden vitale agrarische sector die in toenemende mate bijdraagt aan regionale ketens van eiwitproductie en teelt van gewassen die in de regio de eindbestemming hebben.

Wat gaan we samen doen?

Toekomstbestendig Landelijk Gebied

- Economisch, ecologisch en maatschappelijk vitaal landelijk gebied dat draagkrachtig en vol te houden is en daarmee een essentiële drager is onder de geïntensiverde schaa sprong door 1. een sluitend netwerk van natuurgebieden, landschappen, parken en groen tot aan de voordeur. Een groenblauwe structuur als basis voor een gezonde leefomgeving & 2. vitale landbouwsector die in balans is met de fysieke leefomgeving.
- Versterken van regionale voedselketens, waardoor meer ondernemers afzet dichterbij kunnen realiseren en er gezond en betaalbaar voedsel voor alle inwoners binnen bereik is.

Activiteiten 2026

Sturing en organisatie Programma Vitale Groene Leefomgeving Vitaal Landelijk Gebied (na vaststelling programma in 2025: Vitale Groene Leefomgeving)

- Programma Vitale Groene Leefomgeving met uitvoeringsagenda is door AB vastgesteld en in werking.
- Programma wordt ingevlochten in doorontwikkeling Regionale Ontwikkelstrategie.
- Waarde van de vitale groene leefomgeving voor de regio vanuit Brede Welvaartsperspectief wordt tastbaar gemaakt en gekoppeld aan andere programma's.
- Via regionale portefeuillehoudersoverleggen (poho's) en ambtelijke overleggen (AO's) sturing en voortgang op vastgesteld programma.
- Inzet op bestuurlijke en ambtelijke lobby door voorbereiding op en regionale afstemming over (vervolg op) Bestuurlijk Overleg Transitie Landbouw, (vervolg op) BO ALG (Aanpak Landelijk Gebied) en ambtelijk aanjaagteam ALG en werkgroepen.
- Deelname aan relevante bovenregionale ambtelijke overleggen en netwerken
- Programmaondersteunend netwerk bouwen en borgen met als doel belangenbehartiging, agendasetting en vergroten realisatiekracht (via mensen en middelen).
- Inzet vanuit gemeenten op programmaonderdelen is geborgd.

Inhoud programma Vitaal Landelijk Gebied (na vaststelling programma in 2025: Vitale Groene Leefomgeving)

We maken verbinding tussen het programma en andere gebiedsoverstijgende programma's landschap/vitale groene leefomgeving (NOVEX De Peel, Van Gogh Nationaal Park, NGP Groote Heide).

- We leggen verbindingen tussen lokale en subregionale plannen zodat we zicht krijgen op de ontwikkelingen van het landelijk gebied voor de regionale kwaliteit van de leefomgeving.
- We zetten in op uitvoering met de uitvoeringsagenda door enerzijds te versterken en versnellen wat in de regio in gang is gezet en aan te haken bij projecten van externe partners en inzet en middelen te combineren. Anderzijds door een gezamenlijk bod te maken voor een regionale investeringsagenda zodat gemeenten extra mensen en middelen ter beschikking krijgen voor (begeleiding van) uitvoering.
- We maken met een regionaal inzetbare waarderingssystematiek expliciet wat de waarde is van de vitale groene leefomgeving zoals in het dan vastgestelde programma omschreven. Daarmee kunnen ambities uit het programma vertaald worden naar concrete doelen en kwantitatieve afspraken.
- We zetten in op het concreet maken van kansen voor langjarige verdienmodellen voor de grondgebonden agrarische sector die bijdragen aan de vitaliteit en kwaliteit van de groene leefomgeving (oa via projecten voor agrarisch natuurbeheer, landschapsontwikkeling, CO2 opslag). Aparte sporten binnen de MRE zijn teelt biobased bouwmaterialen en korte voedselketens, samen met netwerkpartners en ondernemers.
- We organiseren kennisdeling en inspiratie voor de 21 gemeenten. In dit snel veranderende, onzekere werkveld met ook veel personele wisselingen is het belangrijk om iedereen aangehaakt en betrokken te hebben en houden. We doen dit met digitale kennissessies en door het uitnodigen van sprekers bij overleggen. Belangrijke landelijke en provinciale informatie wordt via de digitale nieuwsbrief en andere kanalen doorgezet.

Wat mag dat kosten?

Omschrijving	Begroting 2025	Begroting 2026	Saldo
Programmakosten	45.847	47.910	-2.063
Lasten	45.847	47.910	-2.063
Baten	0	0	0
Saldo	-45.847	-47.910	-2.063

Regionaal Historisch Centrum Eindhoven (RHCe)

Wat willen we samen bereiken?

De overheid heeft maar één soort brandstof, en dat is informatie. Als regio werken we daarom ook samen in het realiseren van een goed functionerende informatiehuishouding bij de gemeenten in Zuidoost-Brabant en in het beheren en aanbieden van de overheidsarchieven en historische collecties aan het brede publiek.

Gemeenten creëren, verwerken en publiceren iedere dag gigantische hoeveelheden aan informatie. Van persoonlijke informatie (HRM, sociaal domein), beleidsstukken, memo's, e-mails, websites, video's, analoge en digitale documenten, berichten op sociale media en zelfs WhatsApp berichten van bestuurders en management; het is allemaal onderdeel van de informatiehuishouding. Ambtenaren hebben constant informatie nodig om hun werk te kunnen doen. Een goede informatiehuishouding zorgt ervoor dat zij op het juiste moment de juiste informatie tot hun beschikking hebben. De overheid werkt transparant, beslissingen moeten kunnen worden herleid en beleid moet kunnen worden gerechtvaardigd. Informatie wordt openbaar voor het gebruik door burgers, om rekenschap te geven én gearcheveerd als cultureel erfgoed. Een goede informatiehuishouding is essentieel, voor nu en voor later.

Wat gaan we samendoen?

Toezicht en advisering

In de regio toetsen we de kwaliteit van het informatiebeheer aan de Archiefwet en andere relevante regelgeving en treedt de streekarchivaris op als toezichthouder. De Archiefwet is de belangrijkste wet voor de informatievoorziening van de Nederlandse overheid. Binnen de kaders stemmen we gezamenlijk de uitvoering af. We kijken naar welke verbeterstappen nodig zijn om de informatie van de gemeenten op orde te houden. Digitalisering bij de overheid is namelijk nog lang niet uitgekristalliseerd voor wat betreft de praktische implicaties op informatiebeheer voor gemeenten en intergemeentelijke samenwerkingsverbanden. Het RHCe heeft een adviserende rol waar partners in toenemende mate een beroep op doen. Daar willen we ons, naast toezicht, graag verder op toeleggen.

Overbrenging

De Archiefwet regelt dat bepaalde overheidsinformatie permanent bewaard moet worden en na verloop van tijd openbaar wordt. Bij het overbrengen van informatie naar het RHCe wordt het hele proces rondom het verlenen van toegang zo goed en zo concreet mogelijk geregeld. We zetten ons met onze partners, de gemeenten en intergemeentelijke samenwerkingsverbanden, in voor een informatieketen met als doel dat overheidsinformatie uiteindelijk zoveel mogelijk beschikbaar is voor burgers. Bij het RHCe wordt de informatie beheerd en behouden (gepreserveerd) voor de toekomst en samen met aanvullende particuliere historische collecties aangeboden voor raadpleging. De regionale collectie die hiermee ontstaat is ontzettend waardevol om op te reflecteren en op voort te bouwen, het vormt het hart van de regionale identiteit.

Toegankelijk aanbieden historische collectie van de regio

We willen de collectie op een zodanige manier aanbieden dat iedereen die er recht op heeft, er weet van kan krijgen en de informatie zo goed mogelijk kan vinden. Met dienstverlening en toegankelijk beheer van informatie die we namens de gemeenten uitvoeren creëren we dus publieke waarde. Hierin willen en moeten we nog stappen zetten. Zodat we onze basis goed op orde hebben en de (historische) informatie goed te vinden is. Bijvoorbeeld voor universitaire onderzoekstrajecten, huis- en wijkrenovaties, het opsporen van familiegegevens (stamboomonderzoek) of om input te leveren voor een juridisch geschil. Dit alles vraagt om een zorgvuldige aanpak en nauwe samenwerking binnen het regionale netwerk van gemeenten en erfgoedpartners. Het werkgebied van het RHCe is groot en kent een complexe wisselwerking van wet- en regelgeving en praktische uitdagingen. De Archiefwet wordt

vernieuwd en zal leiden tot aanpassingen in ons beleid en dienstverlening om mee te bewegen met wat de digitale overheid van ons vraagt en archieven beschikbaar te stellen op een manier die passend is in een digitale samenleving.

- Met uitzondering van de gemeente Gemert-Bakel. Voor een aantal openbaar lichamen op basis van de wet Gemeenschappelijke regelingen (intergemeentelijke samenwerkingsverbanden) is het RHCE ook aangewezen als archiefbewaarplaats en de streekarchivaris als toezichthouder.
- De particuliere archieven vallen zodra ze zijn opgenomen in de archiefbewaarplaats ook onder de Archiefwet. Het RHCE kent een passief acquisitiebeleid, wat betekent dat we particulier archief opnemen dat ons wordt aangeboden en dat voldoet aan het criterium dat het een toevoeging aan de regionale collectie betreft.

Wat mag dat kosten?

Omschrijving	Begroting 2025	Begroting 2026	Saldo
Personele kosten	1.718.740	1.745.353	-26.613
Programmakosten	980.551	1.024.676	-44.125
Lasten	2.699.291	2.770.029	-70.738
Baten	3.571.543	3.719.647	148.104
Saldo	872.252	949.619	77.367

Overhead

Metropoolregio Eindhoven & RHCE

Wat willen we bereiken?

Aangaande de bedrijfsprocessen wordt blijvend gewerkt aan:

- Efficiënt en effectief regelen van de bedrijfsvoering.
- Flexibiliteit in de organisatie en de uitvoering.
- Borgen van kwaliteit van dienstverlening aan gemeenten, burgers en instellingen.

Onder overheadkosten wordt verstaan:

- Directe loonkosten van directie en ondersteuning, waaronder control, financiën, P&O, ICT, facilitaire en secretariële / administratieve ondersteuning.
- Indirecte loonkosten, waaronder opleidingsbudget en kosten salarisadministratie.
- Kosten gebouwbeheer, waaronder huisvesting, kapitaallasten en depotvoorzieningen.
- Kosten automatisering, waaronder beheer en hosting werkplekomgeving en financieel systeem.
- Algemene kosten, waaronder accountantskosten, verzekeringen en belastingen.
- Bureaukosten, waaronder telefoonkosten en kantoorbenodigdheden.

Onder overheadopbrengsten wordt verstaan:

- Rentebaten van uitzettingen korten dan 1 jaar.
- Huurbaten RHCE.

Welke opgaven hebben we?

Om de kosten van overhead inzichtelijk en transparant te hebben worden deze conform de voorschriften uit het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) verantwoord op een afzonderlijk programma. Hierbij dient de Notitie Overhead zoals die is opgesteld door de commissie BBV als uitgangspunt.

METROPOOL
REGIO
EINDHOVEN

De organisatie Metropoolregio Eindhoven bestaat uit twee diensten, de Metropoolregio Eindhoven en het RHCe. De bedrijfsvoering op beide diensten is efficiënt en in overeenstemming met de taken en schaal van de dienst. De taken op het gebied van bedrijfsvoering worden in 2026 voor beide dienstonderdelen van een centraal punt in de organisatie uitgevoerd.

Wat mag dat kosten?

Omschrijving	Begroting 2025	Begroting 2026	Saldo
Personele kosten	1.054.593	1.308.574	-253.981
Programmakosten	1.235.669	1.606.870	-371.202
Lasten	2.290.262	2.915.444	-371.202
Baten	6.191	398.514	392.323
Saldo	-2.284.071	-2.516.930	-232.859

PARAGRAFEN

Inleiding

In dit hoofdstuk worden een aantal aspecten van de financiële huishouding belicht. Het betreft:

- Weerstandsvermogen en risicomanagement
- Financiering
- Bedrijfsvoering
- Verbonden partijen
- Grondbeleid
- Onderhoud kapitaalgoederen

Weerstandsvermogen en risicomanagement

Nota risicomanagement en weerstandsvermogen Metropoolregio Eindhoven

Het Algemeen Bestuur heeft op 4 juli 2018 de nota Risicomanagement en weerstandsvermogen Metropoolregio Eindhoven vastgesteld. In deze nota is vastgesteld wat de onder risicomanagement wordt verstaan en welke uitgangspunten hierbij worden gehanteerd. Tevens is bepaald welke risico's door de Metropoolregio Eindhoven worden gedragen en welke door de deelnemende gemeenten. Als uitwerking van de nota zijn voor de organisatie de risico's opnieuw in beeld gebracht, geclassificeerd en financieel inzichtelijk gemaakt.

De belangrijkste risico's boven € 200.000 worden hieronder weergegeven:

Risico	Dienstonderdeel	Omschrijving risico	Beheersmaatregel	Risicoscore	Kans	Benodigde weerstandscapaciteit
2.	MRE	Onvoldoende middelen en capaciteit voor de uitvoerende taken uit het samenwerkingsakkoord 2023-2026 (Regiodeal, Ruimte en Wonen, schaa sprong, Brede Welvaart), met risico op niet-gerealiseerde externe financiering en vertraging in uitvoering door een tekort aan projectmanagement en beleidsmatige ondersteuning binnen MRE.	Capaciteitstekorten worden actief in kaart gebracht samen met gemeenten en partners, waarbij gekeken wordt naar herverdeling van taken en structurele versterking. Samenwerking met kennisinstellingen, bedrijven en externe experts wordt geïntensiveerd om specialistische kennis en uitvoeringskracht aan te vullen. Tegelijkertijd worden financieringsmogelijkheden, zoals subsidies en publieke-private samenwerkingen, verkend om structureel te investeren in uitvoeringscapaciteit. Eventuele financiële en uitvoeringsrisico's worden tijdig signaleerd via de P&C-documenten en indien nodig bijgestuurd via een begrotingswijziging in het Algemeen Bestuur.	Zeer hoog	50%	€ 400.000
3.	Landgoed Gulbergen	Doelvermogen ontoereikend voor eeuwigdurende nazorg	Heldere afspraken maken met de Provincie N-B over het vereiste doelvermogen en de gemeenten hierover tijdig informeren.	Hoog	3%	€ 500.000
4.	MRE	Niet kunnen invullen van vacatures waardoor externe inhuur noodzakelijk is.	Vacatures worden uitgezet in vakbladen en via social media.	Hoog	50%	€ 225.000

Vermogenspositie

De concernorganisatie Metropoolregio Eindhoven (Metropoolregio Eindhoven, Regionaal Historisch Centrum en Landgoed Gulbergen) realiseert volgens de Begroting 2026 een omzet van ruim € 19,9 miljoen. Deze baten zijn volgens de Notitie Algemene Reserve (vastgesteld Algemeen Bestuur 1 november 2017) bepalend voor de berekening van de hoogte van de Algemene Reserve.

Metropoolregio Eindhoven

De aan de Metropoolregio Eindhoven toe te wijzen baten in de Begroting 2026 bedragen € 16,2 miljoen. Conform de in 2025 geactualiseerde Notitie Algemene Reserve betekent dit dat de algemene reserve dient te liggen tussen € 1.200.000 en € 1.500.000. De stand van de algemene reserve per 31 december 2025 bedraagt € 1.450.000. Uit de meest recente risicoanalyse blijkt dat er risico's zijn geïdentificeerd ter hoogte van € 1.445.000.

De huidige stand van de algemene reserve valt daarmee binnen de gewenste bandbreedte en sluit aan bij het vastgestelde risicokader.

Regionaal Historisch Centrum (RHCe)

De baten die in de Begroting 2026 zijn toe te wijzen aan het RHCe bedragen ruim € 3,7 miljoen. Volgens de in de Notitie Algemene Reserve opgenomen staffel betekent dit dat de hoogte van de algemene reserve zich tussen de € 150.000 en € 300.000 moet bevinden. De stand per 31-12-2025 bedraagt € 300.000, vanuit de risicoanalyse zijn risico's benoemd voor een bedrag van € 245.000.

Landgoed Gulbergen

Het weerstandsvermogen van de Landgoed Gulbergen wordt begrensd door de in de bestemmingsreserve Gulbergen aanwezige middelen. De stand van de reserve per 31-12-2025 bedraagt € 11.795.962.

Doelvermogen

Tot op heden is er met de Provincie Noord Brabant geen overeenstemming over de inhoud van het nazorgplan en de financiële vertaling hiervan naar het doelvermogen. Dit houdt in dat de kosten van pre-nazorg eveneens voor rekening blijven komen van de Metropoolregio Eindhoven. Het uitblijven van bestuurlijke overeenstemming kan op termijn leiden tot uitputting van middelen in relatie tot de ontwikkeling van het landgoed.

Financiële kengetallen

Volgens het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) dient de begroting een aantal verplichte financiële kengetallen te bevatten. De kengetallen zijn afgeleid van bestaande informatie en genereren geen 'nieuwe' informatie. De kengetallen moeten het bestuur wel gemakkelijker maken om inzicht te krijgen in de financiële positie van de gemeenschappelijke regeling. Door het BBV is geen norm vastgesteld waarmee de uitkomsten van de onderstaande kengetallen vergeleken moeten worden.

De voorgeschreven kengetallen zijn:

Netto schuldquote & de netto schuldquote gecorrigeerd voor verstrekte leningen

De netto schuldquote geeft inzicht in het niveau van de schuldenlast van de Metropoolregio Eindhoven ten opzichte van de eigen middelen. Het geeft zodoende een indicatie in welke mate de rentelasten en aflossingen op de exploitatie drukken. Omdat er bij leningen onzekerheid kan bestaan of ze allemaal worden terugbetaald, wordt bij de berekening van de netto schuldquote onderscheid gemaakt door het kengetal zowel inclusief als exclusief de doorgeleende gelden te berekenen. Op die manier wordt duidelijk wat het aandeel van de verstrekte leningen in de exploitatie is én wat dat betekent voor de schuldenlast.

De solvabiliteitsratio

De solvabiliteitsratio geeft inzicht in de mate waarin de Metropoolregio Eindhoven in staat is aan zijn financiële verplichtingen te voldoen.

Structurele exploitatieruimte

De structurele exploitatieruimte is van belang om te kunnen beoordelen welke structurele ruimte een gemeente of provincie heeft om de eigen lasten te dragen, of welke structurele stijging van de baten of structurele daling van de lasten daarvoor nodig is. De structurele exploitatieruimte wordt bepaald door het saldo van de structurele baten en lasten en het saldo van de structurele onttrekkingen en toevoegingen aan reserves gedeeld door de totale baten en uitgedrukt in een percentage.

Tevens zijn in het BBV kengetallen voorgeschreven voor de grondexploitatie en de belastingcapaciteiten. Deze kengetallen zijn met name van belang voor gemeenten. Beide kengetallen zijn niet van toepassing voor de Metropoolregio Eindhoven en zijn derhalve niet uitgewerkt.

De kengetallen laten het volgende geprognosticeerde verloop zien:

Financiële kengetallen				
Kengetallen:	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028	Begroting 2029
Netto schuldquote	-19%	-14%	-14%	-13%
Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen	-15%	-10%	-10%	-10%
Solvabiliteitsratio	49%	48%	48%	47%
Structurele exploitatieruimte	-1%	-6%	-6%	-6%
Grondexploitatie	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.
Belastingcapaciteit	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.

Toelichting

De netto schuldquote van de Metropoolregio Eindhoven is negatief. De negatieve schuldquote wijst erop dat het totaal aan liquide middelen en/of vorderingen de schulden per saldo overtreft, wat duidt op een solide financieringsstructuur. De rentelasten hebben slechts een beperkte impact op de exploitatie, en de aflossingsverplichtingen kunnen zonder problemen worden voldaan. Het verloop van de netto schuldquote wordt continu bewaakt en, indien noodzakelijk, worden passende bijsturingsmaatregelen getroffen.

De solvabiliteitsratio laat in meerjarig opzicht een stabiel verloop zien en bedraagt circa 49%. Hieruit valt af te leiden dat de Metropoolregio Eindhoven in staat is aan de financiële verplichtingen te voldoen.

De structurele exploitatieruimte is volgens de bovenstaande becijferingen negatief. Dit wil zeggen dat de Metropoolregio Eindhoven niet in staat is om structurele tegenvallers op te vangen. De structurele lasten zijn hoger dan de structurele baten.

Op basis van de bovenstaande financiële kengetallen kan worden geconcludeerd dat de financieringsstructuur van de Metropoolregio Eindhoven gezond is, maar dat de exploitatie geen ruimte biedt om structurele tegenvallers op te vangen.

Financiering

Inleiding

In de Wet Fido (Financiering Decentrale Overheden), Ruddo (Regeling uitzettingen en derivaten decentrale overheden) en de Wet Schatkistbankieren zijn de kaders gesteld voor een verantwoorde professionele inrichting en uitvoering van de treasuryfunctie van de decentrale overheden.

De treasuryfunctie wordt daarbij door de wet als volgt gedefinieerd: "het sturen en beheersen van-, het verantwoorden over-, het toezicht houden op: de financiële vermogenswaarden, de financiële geldstromen, de financiële positie en de hieraan verbonden risico's". In de wet worden voorschriften, richtlijnen en normeringen genoemd. Voorbeelden hiervan zijn de kasgeldlimiet en de renterisiconorm.

Zowel bij de begroting als bij de jaarrekening dient de Metropoolregio Eindhoven een paragraaf Financiering op te nemen. In deze paragraaf wordt aangegeven op welke wijze in 2026 verwacht wordt uitvoering te geven aan de treasuryfunctie.

Kasgeldlimiet

Volgens de Wet Fido is de Metropoolregio Eindhoven verplicht te rapporteren over de kasgeldlimiet. De kasgeldlimiet geldend voor gemeenschappelijke regelingen, uitgedrukt in een percentage (8,2%) van het totaal van de uitgaven, bepaalt het bedrag wat Metropoolregio Eindhoven maximaal kort mag lenen. Op basis van de primaire Begroting 2026 zou de kasgeldlimiet ruim € 1,6 miljoen bedragen, echter omdat er geen behoefte is om gelden aan te trekken, wordt hier geen risico gelopen.

Renterisico

Ook geeft de Wet Fido aan dat er inzicht moet worden gegeven in het renterisico voor de komende 4 jaren. Het renterisico ontstaat bij het aflopen van leningen. Eventueel nieuw af te sluiten leningen kunnen gepaard gaan met hogere rentekosten.

De Metropoolregio Eindhoven heeft een annuïteitenlening lopen bij de BNG voor de financiering nieuwbouw Regionaal Historisch Centrum. Deze annuïtaire geldlening is bedoeld voor de financiering van de nieuwbouw van het Regionaal Historisch Centrum. Deze geldlening is oorspronkelijk in het jaar 2000 afgesloten en in 2014 geherfinancierd. De hoofdsom van de nieuwe geldlening bedraagt € 5.769.030. Het rentepercentage van de nieuwe lening bedraagt 2,35% en heeft een looptijd tot het jaar 2040. De rentelast 2024 bedroeg € 95.534 en deze is doorberekend aan het Regionaal Historisch Centrum.

De renterisiconorm bedraagt 20% van het totaal van de uitgaven. Voor de Metropoolregio Eindhoven is dit ruim € 4,0 miljoen op basis van de primaire Begroting 2026. Het renterisico op de vaste schuld is de komende 4 jaar nihil.

Treasurybeheer

De administratieve organisatie en de uitvoering vinden plaats binnen de kaders van de Wet Fido (Financiering Decentrale Overheden), Ruddo (Regeling uitzettingen en derivaten decentrale overheden) en de wet Schatkistbankieren.

Het beleid is gericht op een verantwoord beheer van de middelen, waarbij risico's zoveel mogelijk worden uitgesloten en de kosten zo laag mogelijk worden gehouden.

Het verplichte schatkistbankieren bepaalt de uitvoering van de treasury activiteiten. Tijdelijk overtollige liquide middelen worden verplicht aangehouden bij het Ministerie van Financiën.

Binnen de wet schatkistbankieren kunnen onder bepaalde voorwaarden middelen worden uitgeleend aan andere decentrale overheden (het zogenaamde onderling lenen). Van deze mogelijkheid maakt de Metropoolregio Eindhoven geen gebruik.

Landgoed Gulbergen

In de jaarrekening 2020 is de voorziening Gulbergen volledig vrijgevallen ten gunste van het resultaat. Het positieve resultaat van ad € 11.775.229 is bij de resultaatbestemming 2020 volledig ten gunste gebracht van de nieuwe bestemmingsreserve Landgoed Gulbergen. Deze middelen zijn geoormerkt om toekomstige uitgaven te dekken in het kader van het beheer en onderhoud van het landgoed enerzijds en de kosten van pre-nazorg en toekomstige overdracht van de voormalige stortplaats anderzijds. Op grond van het besluit van het Algemeen Bestuur van 30 juni 2021 is het Dagelijks Bestuur gemandateerd om de bestemmingsreserve Landgoed Gulbergen te muteren met als doel de exploitatielasten van het landgoed te egaliseren. In dat kader heeft in 2024 een toevoeging plaatsgevonden van € 2.820.674 aan de bestemmingsreserve. De substantiële omvang van deze toevoeging is primair het gevolg van de gerealiseerde boekwinst in verband met de verkoop van de opstallen op de golfbaan aan Libéma.

Bedrijfsvoering

Algemeen

De concernorganisatie Metropoolregio Eindhoven is een organisatie met een grote flexibiliteit met betrekking tot de bedrijfsvoering. Er wordt planmatig continu gewerkt aan de verdere optimalisering met als doel overeenstemming tussen taak en schaal. Dit geldt zowel voor de werkorganisatie Metropoolregio Eindhoven als het RHCE. Het verder optimaliseren en doorontwikkelen van de processen en werkzaamheden op het gebied van personeel, informatievoorziening, organisatie, financiën, automatisering en huisvesting staan centraal binnen de bedrijfsvoeringsorganisatie.

Samenwerking met andere gemeenschappelijke regelingen

Tussen de Metropoolregio Eindhoven en de drie gemeenschappelijke regelingen GGD, ODZOB en Veiligheidsregio vindt, in navolging van de synchronisatie van de P&C-cyclus en het harmoniseren van de financiële beleidsregels en verordeningen, periodiek afstemming plaats. Daar waar in de

bedrijfsvoering meerwaarde wordt gezien, zowel wat efficiency betreft als kwaliteitsverbetering, zal samenwerking worden gezocht en/of versterkt.

Landgoed Gulbergen

Het Algemeen Bestuur van de Metropoolregio Eindhoven heeft het beheer en de beschikkingsmacht over de gelden in het kader van de verkoop van de aandelen van NV Razob overgedragen aan het Dagelijks Bestuur. Daartoe is de “Adviescommissie Gulbergen” ingesteld. Deze commissie adviseert het Dagelijks Bestuur over de onttrekking aan de beschikbare middelen, bestemming van deze middelen en de wijze van beheren van deze gelden. Voor de ambtelijke ondersteuning van de Adviescommissie is een procesmanager Landgoed Gulbergen aangewezen.

Verbonden partijen

Brainport Development NV

Brainport Development NV is een vennootschap met Triple Helix-aandeelhouders, waarbij het overheidsaandeel 50 procent is.

Brainport Development is gericht op het structureel verankeren van de Brainport Next Generation-strategie.

Gelet op de regionale opgave van Brainport Development wordt de financiering verkregen via een inwonerbijdrage en treedt de Metropoolregio Eindhoven op als enige subsidiënt en vervult zij de rol als regionale betaalautoriteit. De vier gemeenten (Eindhoven, Helmond, Best en Veldhoven) die ook in het aandelenkapitaal van Brainport Development NV deelnemen, worden op grond van de gemeenschappelijke regeling een extra bijdrage gevraagd op basis van hun specifiek belang.

Er zijn voor de Metropoolregio Eindhoven een aantal instrumenten voor de beïnvloeding van en de sturing op Brainport Development:

- Aan de voorkant, als het gaat om het programma en de aard van de activiteiten. Dit gebeurt in het thema Economie door de afgesproken consultatie over het jaarplan. Daarnaast is de Metropoolregio Eindhoven vertegenwoordigd in het bestuur van de Stichting Brainport en heeft een formele rol als aandeelhouder.
- Bij de financiering, waarbij het gaat om de omvang van de uit te voeren activiteiten in relatie tot het budget. De hoogte van de financiering ligt vast in het meerjarenfinancieringsplan 2026-2028.

Breedband Regio Eindhoven B.V.

Op initiatief van het Regionaal Breedband Consortium Zuidoost-Brabant (RBC), bestaande uit circa 20 maatschappelijke organisaties en enkele bedrijven, is een breedbandring (glasvezelinfrastructuur) in Eindhoven, met uitlopers naar Geldrop-Mierlo, Veldhoven en Helmond gerealiseerd, waarop ook eigen vestigingen zijn aangesloten. Hiertoe zijn opgericht de Stichting Glasrijk en de exploitatiemaatschappij Breedband Regio Eindhoven BV.

De Metropoolregio Eindhoven, een van de “Founding Fathers”, heeft een zetel in het Algemeen Bestuur van de Stichting Glasrijk en is aandeelhouder in de Breedband Regio Eindhoven BV tot maximaal 136.000 gewone aandelen van nominaal € 1,-.

Stichting Bureau Inkoop en Aanbestedingen Zuidoost-Brabant (BIZOB)

Metropoolregio Eindhoven aangesloten bij Stichting BIZOB met als doel financiële, kwalitatieve en procesmatige inkoopvoordelen te behalen zonder daarvoor de interne organisatie te belasten maar toch ervoor te zorgen dat de continuïteit in de bedrijfsvoering op dit onderdeel gewaarborgd is. Metropoolregio Eindhoven draagt geen bevoegdheden over, Bizob correspondeert alleen over de inkoop- en aanbestedingstrajecten.

Bizob ontvangt van alle deelnemende organisaties middelen. Het te betalen bedrag is afhankelijk van de ingekochte capaciteit. Metropoolregio Eindhoven neemt gemiddeld 15-20 dagen per jaar af afhankelijk van de inkoopbehoefte.

Een exploitatietekort van Bizob wordt opgevangen door de deelnemers naar rato van het aantal afgenomen dagen. Omdat de Metropoolregio Eindhoven slechts 15-20 dagen op jaarbasis afneemt is het financiële risico voor de Metropoolregio Eindhoven beperkt. Sinds de oprichting Bizob is er echter nog nooit sprake geweest van een exploitatietekort.

Grondbeleid

Landgoed Gulbergen

In 2024 is een -Nazorgplan bij de Provincie ingediend. In 2025 is dit plan met de Provincie besproken en goedgekeurd, hetgeen inhoudt dat de overdracht van het beheer van de stortplaats in 2026 zal plaatsvinden.

Vanuit strategische overwegingen heeft de Metropoolregio Eindhoven eind 2020 de erfpachtovereenkomst met Attero beëindigd. Hiermee is de Metropoolregio Eindhoven weer volledig eigenaar van Landgoed Gulbergen geworden, waardoor een integrale ontwikkeling van het gebied mogelijk is. In samenwerking met de gemeenten Geldrop-Mierlo en Nuenen c.a. zijn de kaders en randvoorwaarden voor deze ontwikkeling in kaart gebracht, wat heeft geresulteerd in meerdere potentiële ontwikkelrichtingen.

Na een uitgebreid communicatie- en participatietraject is hierover een Participatieverslag opgesteld. Dit verslag is, samen met de Ruimtelijke Verkenning, de basis voor de Ontwikkelvisie die op 28 februari 2024 door het Algemeen Bestuur is vastgesteld. In 2025 worden de gesprekken met initiatiefnemers afgerond en de benodigde overeenkomsten gesloten, zodat in 2026 de daadwerkelijke (fysieke) invulling van het gebied kan starten.

Daarnaast is het golfterrein op Landgoed Gulbergen per 1 maart 2024 in erfpacht uitgegeven aan Libéma, de nieuwe eigenaar van Gulbergen BV. Onderdeel van deze overeenkomst is de verkoop van de opstallen op het golfterrein.

Onderhoud kapitaalgoederen

Gebouw Raiffeisenstraat 18 Eindhoven

Het (groot) onderhoud aan het RHCe-pand, aan de Raiffeisenstraat 18 te Eindhoven, wordt uitgevoerd op basis van het Meerjaren Onderhouds Planning (MJOP) periode 2019-2028. Op grond van dit plan wordt jaarlijks € 52.100 gestort in de voorziening groot onderhoud, waaruit de kosten voor groot onderhoud worden gedekt. Er is geen sprake van achterstallig onderhoud.

Openbaarheidsparagraaf

Wet open overheid (Woo)

Op 1 mei 2022 is de Wet open overheid (Woo) in werking getreden. Artikel 3.5 van de Woo verplicht bestuursorganen tot het opnemen van een openbaarheidsparagraaf, waarin aandacht wordt besteed aan beleidsvoornemens voor de uitvoering van de wet. De Woo rust op drie pijlers:

1. Actieve openbaarmakingsplicht: de overheid moet bepaalde categorieën informatie uit eigen beweging openbaar maken;
2. Passieve openbaarmakingsplicht: de overheid maakt informatie openbaar als iemand erom vraagt (via een Woo-verzoek);
3. Informatiehuishoudingsplicht: overheidsinformatie moet goed toegankelijk en vindbaar zijn.

Actieve openbaarmaking

De Woo noemt 17 categorieën van informatie die actief openbaar moeten worden gemaakt. De uitwerking daarvan is opgenomen in de ministeriële regeling “Actieve openbaarmaking Woo”, die gefaseerd wordt ingevoerd in vier tranches. De eerste tranche, met de eerste vijf categorieën, is per 1 november 2024 van kracht geworden. Metropoolregio Eindhoven (MRE) volgt deze landelijke kaders en werkt aan de verdere implementatie van de overige tranches. Binnen de MRE wordt bij alle beleids- en uitvoeringsprocessen structureel rekening gehouden met de actieve openbaarmakingsplicht. Zo maken we sinds 2025 ook de verslagen van de portefeuillehoudersoverleggen actief openbaar.

Passieve openbaarmaking

Iedere burger kan een Woo-verzoek indienen bij Metropoolregio Eindhoven voor het openbaar maken van overheidsinformatie. Metropoolregio Eindhoven handelt deze verzoeken zorgvuldig en binnen de wettelijke termijnen af. Het uitgangspunt is maximale openbaarheid, waarbij slechts in uitzonderlijke gevallen — zoals bij privacybescherming of vertrouwelijke bedrijfsgegevens — openbaarmaking (gedeeltelijk) wordt geweigerd.

Informatiehuishoudingsplicht

Een goede informatiehuishouding vormt de basis voor zowel actieve als passieve openbaarmaking. Metropoolregio Eindhoven investeert daarom structureel in het verbeteren van de digitale informatievoorziening en archivering. Deze verbeteringen worden versterkt door de verdere invoering van zaakgericht werken en digitalisering van processen. De organisatie werkt conform het landelijk implementatieplan Woo en richt zich op duurzame toegankelijkheid van overheidsinformatie.

FINANCIËLE BEGROTING 2026

Overzicht baten en lasten

Programma's	Begroting 2025			Begroting 2026			Verschil Saldo
	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	
Metropoolregio Eindhoven							
- Regionale strategie en samenwerking	3.916.089	5.474.172	1.558.082	3.489.948	5.624.320	2.134.372	576.290
- Landgoed Gulbergen	967.740	617.740	-350.000	1.005.302	617.740	-387.562	-37.562
							0
- Ruimte en Wonen	45.847	0	-45.847	47.910	0	-47.910	-2.063
							0
- Mobiliteit, incl. GGA	115.847	70.000	-45.847	245.940	198.030	-47.910	-2.063
							0
- Energietransitie	1.275.847	1.230.000	-45.847	771.766	723.856	-47.910	-2.063
							0
- Economie	45.847	0	-45.847	47.910	0	-47.910	-2.063
- Regio Deal	0	0	0	139.495	139.495	0	0
- Stimuleringsfonds	2.212.732	2.323.574	110.842	2.230.988	2.230.988	0	-110.842
- Bijdrage Brainport Development	5.999.395	5.999.396	1	6.269.369	6.269.369	0	-1
							0
- Landelijk gebied	45.847	0	-45.847	47.910	0	-47.910	-2.063
							0
RHCe	2.699.291	3.571.543	872.252	2.770.029	3.719.647	949.619	77.367
							0
Algemene dekkingsmiddelen	0	0	0	0	0	0	0
							0
Overhead	2.290.262	6.191	-2.284.071	2.915.444	398.514	-2.516.930	-232.859
							0
Heffing VPB	5.500	0	-5.500	5.748	0	-5.748	-248
							0
Bedrag onvoorzien	22.372	0	-22.372	321.763	0	-321.763	-299.391
							0
Geraamd saldo van baten en lasten	19.642.615	19.292.615	-350.000	20.309.522	19.921.960	-387.562	-37.562
Mutaties reserves							
Bestemmingsreserve Gulbergen	0	350.000	350.000	0	387.562	387.562	37.562
							0
Geraamd resultaat	19.642.615	19.642.615	0	20.309.522	20.309.522	0	0

Toelichting op het overzicht baten en lasten

Onderstaand wordt een toelichting per programma gegeven op de financiële verschillen tussen de Begroting 2026 en de Begroting 2025.

Regionale strategie en samenwerking

Het thema Regionale strategie en samenwerking laat ten opzichte van de primaire begroting 2025 een saldoverbetering zien van € 576.290. Dit komt voornamelijk door een daling van de personeelslasten met € 438.520, als gevolg van de overheveling van medewerkers naar het nieuw opgerichte bedrijfsbureau, waardoor deze kosten nu onder de overhead worden verantwoord. Naast de aanpassing van de salarissen aan de nieuwe Cao Gemeenten is ook de formatie herzien. Drie fte's zijn overgegaan naar het bedrijfsbureau, omdat deze functies ondersteunend zijn aan het primaire proces. Deze wijziging is het resultaat van externe organisatieonderzoeken en de inrichting van de programmabureaus.

De inkomsten vanuit de inwonersbijdrage Regionale opgaven zijn conform de kadernota 2026 geïndexeerd met 4,5% (€ 202.922). Daarnaast is een aanvullende bijdrage opgenomen, bestaande uit € 20.000 van de Provincie Noord-Brabant ter dekking van de loonkosten van de GGA-coördinator, € 682.253 uit de middelen voor de Energietransitie en € 209.764 uit het Mobiliteitsfonds. De bijdrage voor de Regionale opgaven dekt tevens de extra personele kosten die onder het programma Overhead zijn verantwoord.

Landgoed Gulbergen

Gulbergen laat ten opzichte van de begroting 2025 een nadelig resultaat van € 37.562 zien. Dit betreft een geprognosticeerd exploitatietekort, veroorzaakt door hogere exploitatiekosten (inclusief loonkosten) ten opzichte van de exploitatiebaten. Ter dekking van dit tekort wordt een onttrekking gedaan uit de bestemmingsreserve Gulbergen. Hierdoor blijft Gulbergen in de begroting per saldo budgettair neutraal. Eventuele toekomstige ontwikkelingen rond het landgoed, die zich voordoen na vaststelling van deze begroting, zullen worden verwerkt via een begrotingswijziging.

Ruimte en wonen

Het thema Ruimte en wonen laat een nadeel zien van € 2.063 Het betreft hier de indexering van het werkbudget met 4,5% ten opzichte van 2025.

Mobiliteit, incl. Gebiedsgerichte Aanpak (GGA)

Het thema Mobiliteit laat een nadeel zien van € 2.063 Het betreft hier de indexering van het werkbudget met 4,5% ten opzichte van 2025.

De taak GGA verloopt budgettair neutraal in de begroting. De kosten en opbrengsten zijn aangepast aan de werkelijke kosten en opbrengsten zoals deze in 2024 zijn gerealiseerd.

Mogelijke ontwikkelingen binnen het thema, zoals het vormen van een publiek bereikbaarheidsfonds, zullen nadat hierover besluitvorming is geweest middels begrotingswijziging worden verwerkt in deze primaire begroting.

Energietransitie

Het thema Energietransitie kent een nadelig saldo van € 2.063. Dit wordt veroorzaakt door de indexering van het werkbudget met 4,5% ten opzichte van 2025. Daarnaast zijn de opbrengsten met € 506.144 naar beneden bijgesteld op basis van het bestedingsplan voor 2026, doordat er minder rijksmiddelen beschikbaar zullen zijn in vergelijking met 2025.

In 2026 worden bijdragen verwacht van het rijk, de provincie en de Waterschappen voor de realisatie van de Regionale Energiestrategie (RES). Daarnaast zullen er ook middelen beschikbaar komen vanuit het Nationaal Programma Lokale Warmtetransitie (NPLW), via de gemeente Eindhoven.

Economie

Het thema Economie laat een nadeel zien van € 2.063. Het betreft hier de indexering van het werkbudget met 4,5% ten opzichte van 2025.

Stimuleringsfonds

Ten opzichte van 2025 vertoont het Stimuleringsfonds een nadeel van circa € 110.842. Dit nadeel wordt veroorzaakt door een incidentele bijdrage ter dekking van overheadkosten die voor 2025 is begroot. Op basis van de kadernota 2026 worden de personele en programmakosten niet geïndexeerd, waardoor deze gelijk blijven aan 2025.

Daarnaast wordt de gemeentelijke bijdrage voor 2026, eveneens conform de kadernota 2026, niet geïndexeerd. De bijdrage per inwoner bedraagt € 2,516, waarbij een stijging van het inwoneraantal per 1 januari 2025 is verrekend. Hiermee blijft het Stimuleringsfonds in zijn resultaat budgetneutraal.

Bijdrage Brainport Development

Conform de Kadernota 2026 indexeren we de inwonerbijdrage Brainport Development tijdens de looptijd van de meerjarenfinancieringsovereenkomst 2025-2032 met hetzelfde percentage als de inwonerbijdrage voor regionale opgaven. Dit leidt tot de volgende bijdragen in de begroting 2026:

■ Inwonerbijdrage Metropoolregio	€ 3.087.650
■ Gemeente Eindhoven	€ 1.933.587
■ Gemeente Helmond	€ 670.502
■ Gemeente Veldhoven	€ 342.797
■ Gemeente Best	€ 234.833

Totaal Brainport € **6.269.369**

Landelijk gebied

Het thema Landelijk gebied laat een nadeel zien van € 2.063. Het betreft hier de indexering van het werkbudget met 4,5% ten opzichte van 2025.

RHCe

Ten opzichte van de begroting 2025 zijn de personeelskosten bij het RHCe met € 26.613 gestegen. Dit komt voornamelijk door de aanpassing van de loonkosten aan de nieuwe CAO-stijgingen in 2025. Ondanks deze stijging is er een voordeel van € 77.367, doordat 1 fte is verschoven naar het programma Overhead als gevolg van de centralisering van de bedrijfsvoering. De programmakosten nemen toe met € 44.125, door een indexering van 4,5% ten opzichte van 2025, in lijn met de Kadernota 2026.

De programmabaten nemen met ongeveer € 148.104 toe. De inwonerbijdrage stijgt, eveneens conform de Kadernota 2026, met € 158.604, terwijl de opbrengsten uit verhuur van opslagruimte op basis van de realisatie 2024 met € 10.500 naar beneden zijn bijgesteld.

Algemene dekkingsmiddelen

Op het programma algemene dekkingsmiddelen zijn in de primaire begroting 2026 geen lasten en baten geraamd.

Overhead

In de overheadkosten zijn de volgende kostensoorten te onderscheiden:

- Lonen en salarissen indirect personeel
- Studie en opleiding
- Personeel van derden
- Indirecte personeelskosten
- Huisvestingskosten
- Bureaukosten
- Algemene kosten
- Automatiseringskosten

Als gevolg van het bestuurlijke besluit in 2024 om de werkorganisaties MRE en RHCe niet te ontvlechten, worden de bedrijfsvoeringstaken voor beide diensten voortaan centraal binnen de

organisatie uitgevoerd. Met ingang van de begroting 2025 is derhalve geen onderscheid meer gemaakt tussen MRE en RHCE in dit programma.

Het programma Overhead vertoont een nadelig saldo van € 232.859 ten opzichte van de begroting 2025. De personele kosten stijgen met € 253.981. Naar aanleiding van het extern uitgevoerde bedrijfsvoeringsonderzoek is binnen dit programma een kwartiermaker Bedrijfsvoering aangesteld. Op basis van zijn bevindingen is een herstructureringsplan opgesteld, waarbij zowel uitbreiding als herschikking van functies binnen en naar het primaire proces van zowel MRE als RHCE heeft plaatsgevonden.

De programmakosten nemen toe met € 371.202, met name door de kapitaallasten voor de huisvesting van de RHCE, die in de begroting 2026 onder het programma Overhead zijn opgenomen. Daarnaast zijn de overige werkbudgetten, conform de Kadernota 2026, met 4,5% geïndexeerd.

Tot slot stijgen de programmabaten met € 392.323, als gevolg van rentebaten op uitzettingen in 's Rijkschatkist met een rentetypische looptijd van korter dan één jaar.

Heffing VPB

De activiteiten waarover de Metropoolregio Eindhoven vennootschapsbelasting dient te betalen, zijn ten opzichte van de begroting 2025 niet gewijzigd.

Onvoorzien

De post onvoorzien bedraagt € 321.763. Er is een inschatting gemaakt van kosten die voorhand niet begroot kunnen worden, maar wel een rol kunnen spelen in 2026. Hierbij kan worden gedacht aan bijvoorbeeld extra inhuur van derden, payroll-kosten en schaalverschillen.

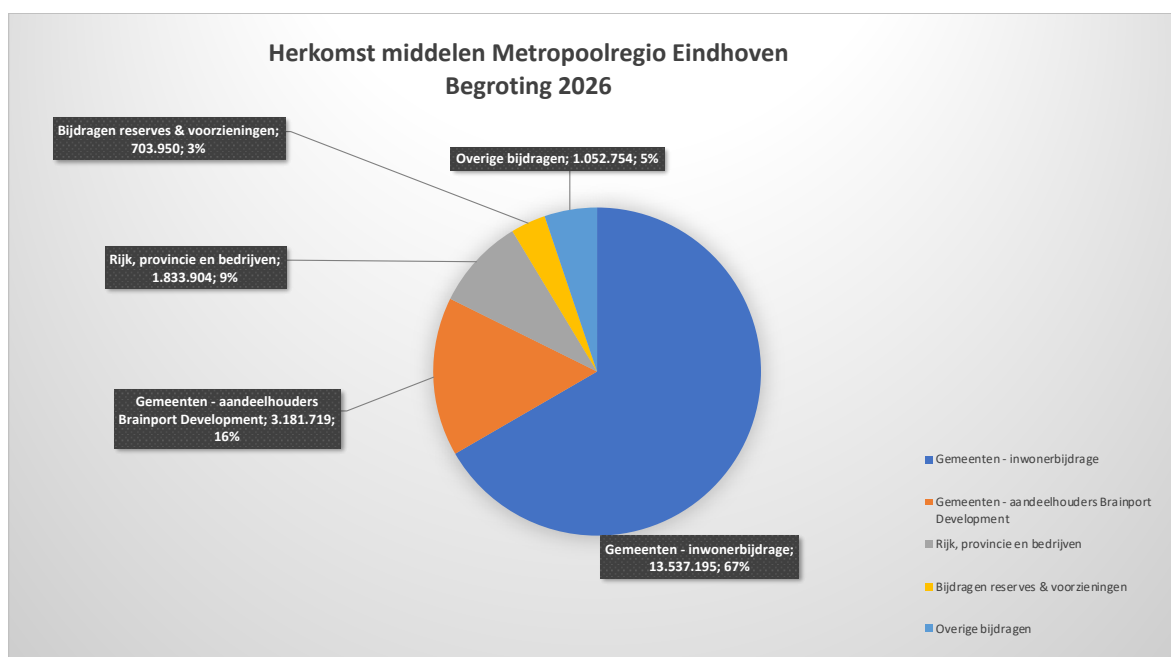
Mutatie reserves

Het geprognosticeerde exploitatietekort voor Landgoed Gulbergen is in 2026 toegenomen ten opzichte van 2025. Dit tekort wordt gedekt door een onttrekking uit de bestemmingsreserve Gulbergen. De onttrekking bedraagt € 387.562, wat een toename van € 37.562 betekent ten opzichte van de in de begroting 2025 opgenomen onttrekking.

Herkomst en besteding van middelen

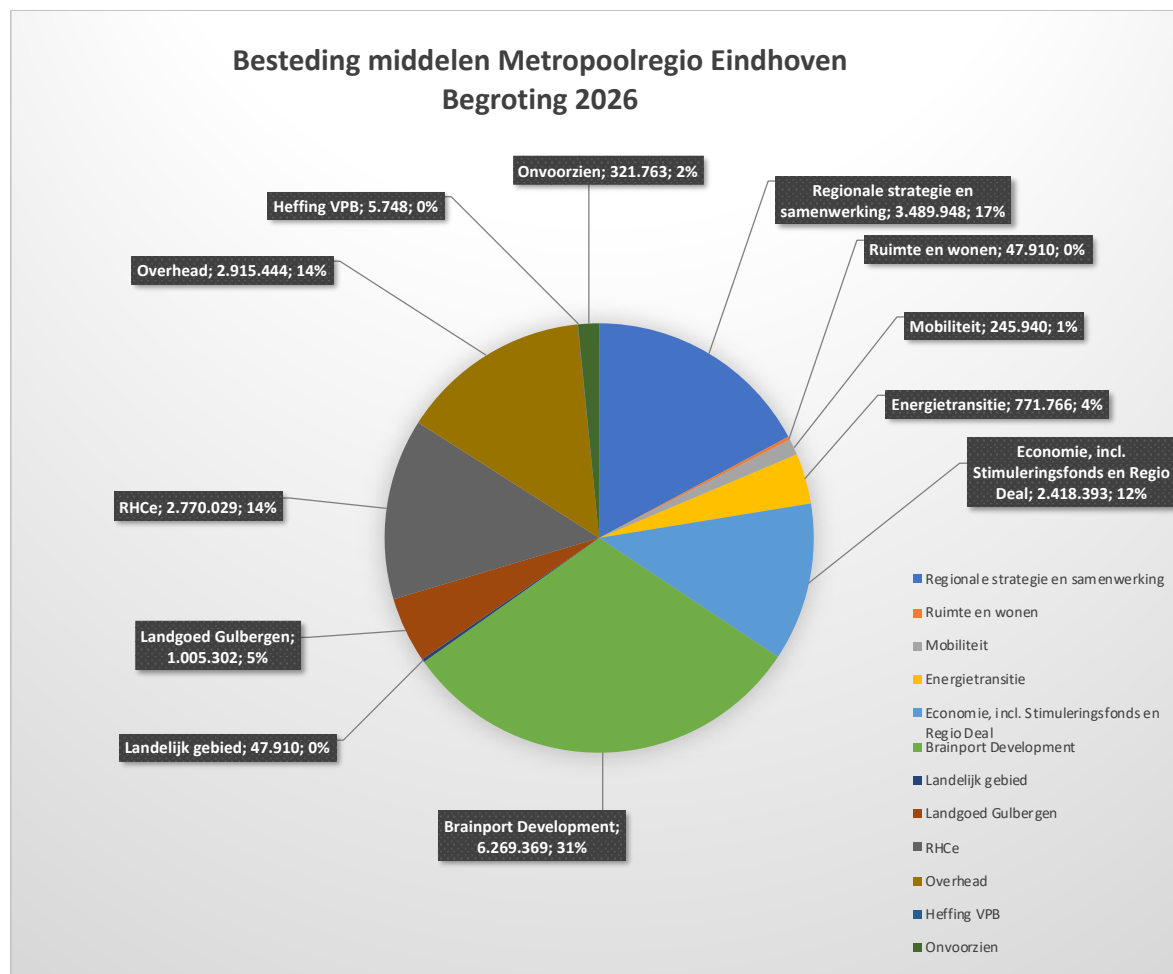
Herkomst middelen Metropoolregio Eindhoven

Van iedere euro die de Metropoolregio Eindhoven uitgeeft, komt de grootste bijdrage (67%) van de deelnemende gemeenten in de vorm van een bijdrage per inwoner. Uit onderstaande grafiek wordt duidelijk waar de baten van de Metropoolregio Eindhoven vandaan komen.

Besteding middelen Metropoolregio Eindhoven

In onderstaande grafiek wordt de besteding van middelen per (deel)programma weergegeven.

Oorsprong begrote baten

Programma	Thema	Baten Begroting 2026		
		Begroot	Bedrag	Oorsprong
Metropoolregio Eindhoven	Regionale strategie en samenwerking	5.624.320	4.712.303 20.000 892.018	Inwonerbijdrage Regionale opgaven Bijdrage Provincie Noord Brabant in loonkosten GGA coordinator Bijdragen externe financiering bedrijven, Rijk en provincie
		5.624.320	5.624.320	
	Landgoed Gulbergen	1.005.302	617.740 387.562	Bijdrage erfpacht, huur etc. Bijdrage bestemmingsreserve Gulbergen
		1.005.302	1.005.302	
	Mobiliteit, incl. GGA	198.030	198.030	Bijdrage gemeenten GGA werkbudget
	Energietransitie	723.856	723.856	Rijksmiddelen RES
	Economie -Stimuleringsfonds	2.370.483	2.054.095 176.893 139.495	Inwonerbijdrage Stimuleringsfonds Voorziening Stimuleringsfonds (programmamanagement) SPUK Regio Deal (Programmamanagement)
		2.370.483	2.370.483	
	Economie - Brainport Development	6.269.369	3.087.650 3.181.719	Inwonerbijdrage Brainport Development Bijdragen Brainport Development gemeenten Eindhoven, Helmond, Veldhoven en Best
		6.269.369	6.269.369	
RHCE		3.719.647	3.683.147 36.000 500	Inwonerbijdrage RHCE Verhuur archiefruimte diverse partijen Opbrengsten studiezaal (foto's, kopieën)
		3.719.647	3.719.647	
Overhead		398.514	398.514	Rentebaten uitzettingen in 'sRijkschatkist met een rentetypische looptijd van < 1 jaar
Mutatie reserves				
Totaal		20.309.522	20.309.522	

Meerjarenramingen 2026-2029

Ten behoeve van een inzicht in de ontwikkeling van de kosten en gemeentelijke bijdrage zijn voor de programma's en de balans ramingen opgesteld voor de periode 2026-2029 waarbij voor het begrotingsjaar 2026 rekening is gehouden met de geïndexeerde / bijgestelde inwonerbijdragen. In de jaren daarna worden de lasten en baten op hetzelfde niveau gehouden. Bij het vaststellen van de uitgangspunten voor toekomstige begrotingen zal door het Algemeen Bestuur worden bepaald of en met welk percentage de lasten en baten geïndexeerd mogen worden en hoe hoog de bedragen binnen de verschillende pijlers van de inwonerbijdrage zijn. Tevens wordt inzicht gegeven in de verwachte stand van de materiele vaste activa, reserves en voorzieningen ultimo 2026.

Meerjarenraming programma's

Programma (bedragen x € 1.000)	Begroting 2026					Begroting 2027			Begroting 2028			Begroting 2029		
	Personele kosten	Programma kosten	Totaal lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo
Metropoolregio Eindhoven														
- Regionale strategie en samenwerking	3.202	287	3.490	5.624	2.134	3.490	5.624	2.134	3.490	5.624	2.134	3.490	5.624	2.134
- Landgoed Gulbergen	143	862	1.005	618	-388	1.005	618	-388	1.005	618	-388	1.005	618	-388
- Ruimte en Wonen	0	48	48	0	-48	0	48	-48	0	48	-48	0	48	-48
- Mobiliteit, incl. GGA	0	246	246	198	-48	246	198	-48	246	198	-48	246	198	-48
- Energietransitie	0	772	772	724	-48	772	724	-48	772	724	-48	772	724	-48
- Economie	0	48	48	0	-48	0	48	-48	0	48	-48	0	48	-48
- Regio Deal	139	0	139	139	0	139	139	0	139	139	0	139	139	0
- Stimuleringsfonds	177	2.054	2.231	2.231	0	2.231	2.231	0	2.231	2.231	0	2.231	2.231	0
- Bijdrage Brainport Development	0	6.269	6.269	6.269	0	6.269	6.269	0	6.269	6.269	0	6.269	6.269	0
- Landelijk gebied	0	48	48	0	-48	0	48	-48	0	48	-48	0	48	-48
RHCe	1.745	1.025	2.770	3.720	950	2.770	3.720	950	2.770	3.720	950	2.770	3.720	950
Algemene dekkingsmiddelen	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Overhead	1.309	1.607	2.915	399	-2.517	2.915	399	-2.517	2.915	399	-2.517	2.915	399	-2.517
Heffing VPB	0	6	6	0	-6	0	6	-6	0	6	-6	0	6	-6
Bedrag onvoorzien	0	322	322	0	-322	322	0	-322	322	0	-322	322	0	-322
Geraamd saldo van baten en lasten	6.716	13.594	20.310	19.922	-388	20.310	19.922	-388	20.310	19.922	-388	20.310	19.922	-388
Mutaties reserves	0	0	0	388	388	0	388	388	0	388	388	0	388	388
Geraamd resultaat	6.716	13.594	20.310	20.310	0	20.310	20.310	0	20.310	20.310	0	20.310	20.310	0
Bijdrage per inwoner Metropoolregio Eindhoven														
- Regionale opgaven					5,772			5,772			5,772			5,772
- Brainport Development					3,782			3,782			3,782			3,782
- Stimuleringsfonds					2,516			2,516			2,516			2,516
- RHCe					4,693			4,693			4,693			4,693
					16,763			16,763			16,763			16,763

Meerjarenraming balans

Activa	31-12-2025	31-12-2026	31-12-2027	31-12-2028	31-12-2029
Materiële vaste activa	€ 20.844.883	€ 20.604.846	€ 20.357.437	€ 20.102.148	€ 19.823.795
Financiële vaste activa	€ 827.568	€ 827.568	€ 827.568	€ 827.568	€ 827.568
Vlottende activa	€ 20.512.350	€ 19.275.236	€ 18.171.396	€ 17.828.228	€ 17.875.175
Totaal activa	€ 42.184.801	€ 40.707.650	€ 39.356.401	€ 38.757.944	€ 38.526.538
Passiva	31-12-2025	31-12-2026	31-12-2027	31-12-2028	31-12-2029
Eigen vermogen	€ 20.246.792	€ 19.859.230	€ 18.853.928	€ 18.503.928	€ 18.153.928
Voorzieningen	€ 4.964.486	€ 4.505.397	€ 4.429.496	€ 4.548.090	€ 4.666.684
Langlopende schulden	€ 3.835.033	€ 3.635.807	€ 3.413.477	€ 3.185.921	€ 3.185.921
Vlottende passiva	€ 13.138.490	€ 12.707.216	€ 12.659.500	€ 12.520.005	€ 12.520.005
Totaal passiva	€ 42.184.801	€ 40.707.650	€ 39.356.401	€ 38.757.944	€ 38.526.538

Staat van materiële vaste activa

Omschrijving	Boekwaarde 01-01-2026	Investerings/ desinvesteringen	Afschrijvingen	Boekwaarde 31-12-2026
Gronden en terreinen	€ 16.481.431	€ -	€ -	€ 16.481.431
Bedrijfsgebouwen	€ 3.780.338	€ -	€ 229.856	€ 3.550.482
Woonruimten	€ 350.000	€ -	€ 14.000	€ 336.000
Machines, apparaten en installaties	€ 97.167	€ 50.000	€ 27.690	€ 119.477
Overige materiële vaste activa	€ 135.947	€ -	€ 18.491	€ 117.456
Totaal algemeen	€ 20.844.883	€ 50.000	€ 290.037	€ 20.604.846

Staat van reserves

Reserves	Boekwaarde 31-12-2025	Resultaatbestemming lopend boekjaar		Resultaatbestemming vorig boekjaar		Boekwaarde 31-12-2026
		Toevoeging	Onttrekking	Toevoeging	Onttrekking	
Algemene reserve						
Algemene reserve MRE	1.450.000	0	0	0	0	1.450.000
Algemene reserve RHCE	300.000	0	0	0	0	300.000
Totaal algemene reserves	1.750.000	0	0	0	0	1.750.000
Bestemmingsreserves						
Personele kosten MRE	327.371	0	0	0	0	327.371
Personele kosten RHCE	139.887	0	0	0	0	139.887
Deelneming Brainport development	698.367	0	0	0	0	698.367
Bedrijfsvoering	0	0	0	0	0	0
Energietransitie	1.019.971	0	0	0	0	1.019.971
Digitalisering archieven RHCE	136.492	0	0	0	0	136.492
Landgoed Gulbergen	11.795.962	0	387.562	0	0	11.408.400
Reserve doorontwikkeling MRE	4.378.743	0	0	0	0	4.378.743
Totaal bestemmingsreserves	18.496.793	0	387.562	0	0	18.109.231
TOTAAL VAN DE RESERVES	20.246.792	0	387.562	0	0	19.859.230

Staat van voorzieningen

Voorzieningen	Boekwaarde 31-12-2025	Toevoeging	Vrijval	Aanwending	Boekwaarde 31-12-2026
<i>Ter egalisering van kosten:</i>					
Voorziening verlofsparen MRE	143.683	60.000	0	0	203.683
Voorziening verlofsparen RHCE	22.495	15.000	0	0	37.495
Voorziening groot onderhoud gebouwen	336.910	52.100	0	13.215	375.795
	0				
<i>Voor middelen van derden waarvan de bestemming gebonden is:</i>					
Stimuleringsfonds	3.794.680	2.054.095	0	2.054.095	3.794.680
Voorziening SIR/SAR	93.744	0	0	0	93.744
Leisure Ontwikkelfonds	100.000	0	0	100.000	0
TOTAAL VAN DE VOORZIENINGEN	4.491.512	2.181.195	0	2.167.310	4.505.397

Incidentele baten en lasten 2026-2029

Omschrijving	2026	2027	2028	2029
Metropoolregio Eindhoven				
- Thema Regionale strategie en samenwerking - personeelskosten	892.018	892.018	892.018	892.018
<i>Dekking uit externe financiering bedrijven, Rijk en provincie</i>	-892.018	-892.018	-892.018	-892.018
- Thema Regionale strategie en samenwerking - Landgoed Gulbergen exploitatietekort	387.562	387.562	387.562	387.562
<i>Dekking uit bestemmingsreserve Gulbergen</i>	-387.562	-387.562	-387.562	-387.562
-Thema Economie - Regio Deal	139.495	139.495	139.495	139.495
<i>Dekking uit SPUK Regio Deal</i>	-139.495	-139.495	-139.495	-139.495
	0	0	0	0

Inwonerbijdrage

Algemeen

De methodiek van indexering van de inwonerbijdrage is vastgelegd in de "Beleidsnotitie Kaders P&C documenten", opgesteld door de vier gemeenschappelijke regelingen GGD, ODZOB, Veiligheidsregio en Metropoolregio Eindhoven. Jaarlijks worden de financiële uitgangspunten voor de betreffende begroting in de vorm van de Kadernota voorgelegd aan het Algemeen Bestuur. Op 19 december 2024 heeft het Algemeen Bestuur de Kadernota Begroting 2026 vastgesteld.

Inwonerbijdrage Regionale opgaven

Ten opzichte van de bijdrage voor 2025 wordt de inwonerbijdrage voor regionale opgaven met 4,5% geïndexeerd. Hiermee komt de vastgestelde inwonerbijdrage uit op € 4.712.303.

Inwonerbijdrage Brainport Development NV

De basisfinanciering van Brainport Development NV loopt via de Metropoolregio Eindhoven en is vastgelegd in de nieuwe meerjarenfinancieringsovereenkomst 2026-2032. De inwonerbijdrage voor 2026 wordt met 4,5% geïndexeerd en vastgesteld op € 3.087.650.

Inwonerbijdrage Stimuleringsfonds

De bijdrage per inwoner bedraagt € 2.516 en is conform de kadernota 2026 niet geïndexeerd. De mutatie in het aantal inwoners van de regio ten opzichte van 2024 (+7.233 inwoners) is verwerkt, hiermee wordt de inwonerbijdrage 2026 bepaald op € 2.054.095.

Inwonerbijdrage RHCE

De inwonerbijdrage RHCE wordt met 4,5% geïndexeerd ten opzichte van 2025 en bedraagt € 3.683.147. De inwonerbijdrage wordt verdeeld tussen de gemeenten op basis van in gebruik zijnde strekkende meters (fysiek archief), terabytes (digitaal archief) en aantallen inwoners.

Dit leidt tot de volgende gemeentelijke inwonerbijdrage 2026:

	Begroting 2025		Begroting 2026		
	totaal	inwoner *	totaal	inwoner **	verschil
Metropoolregio Eindhoven					
- bijdrage Regionale opgaven	4.509.381	5,573	4.712.303	5,772	0,199
- bijdrage Brainport Development	2.954.689	3,651	3.087.650	3,782	0,131
- bijdrage Stimuleringsfonds	2.035.839	2,516	2.054.095	2,516	0,000
	9.499.909	11,740	9.854.048	12,070	0,330
Regionaal Historisch Centrum	3.524.543	4,532	3.683.147	4,693	0,161
TOTAAL	13.024.452	16,272	13.537.195	16,763	0,491

** o.b.v. 809.180 inwoners per 1 januari 2024, RHCe 777.752 inwoners

** o.b.v. 816.413 inwoners per 1 januari 2025, RHCe 777.752 inwoners

Formatie

	Begroting 2025		Begroting 2026	
	Aantal fte's	Loonkosten (x € 1.000)	Aantal fte's	Loonkosten (x € 1.000)
Metropoolregio Eindhoven	30,2	3.961	27,06	3.662
RHCe	18,3	1.719	17,42	1.745
Bedrijfsvoering	10,4	1.055	12,44	1.309
Schaalverschillen				
Totaal	58,9	6.734	56,92	6.716

OVERZICHT GEMEENTELIJKE BIJDRAGEN

Bijdrage per gemeente

In onderstaand overzicht is een specificatie opgenomen van de bijdrage per gemeente voor het begrotingsjaar 2026.

GEMEENTE	AANTAL INWONERS per 1-1-2025	METROPOOLREGIO EINDHOVEN			RHCe	TOTAAL
		Regionale opgaven	Brainport Development *	Stimulerings- fonds	RHCe	GEM. BIJDRAGE 2026
				€ 2,516		
Verlaging SF t.b.v. dekking extra fte						
				€ 2,516		
Asten	17.390	100.374	65.768	43.753	82.672	292.568
Bergeyk	19.260	111.168	72.841	48.458	93.187	325.654
Best	31.652	182.694	119.707	79.636	134.868	516.906
Bladel	21.009	121.263	79.455	52.859	101.189	354.767
Cranendonk	21.739	125.477	82.216	54.695	100.886	363.274
Deurne	33.388	192.714	126.272	84.004	163.280	566.270
Eersel	20.389	117.684	77.111	51.299	96.302	342.396
Eindhoven	249.054	1.437.530	941.915	626.620	1.163.127	4.169.191
Geldrop-Mierlo	40.765	235.294	154.172	102.565	188.805	680.836
Gemert-Bakel	31.534	182.013	119.261	79.340		380.613
Heeze-Leende	17.079	98.579	64.592	42.971	79.736	285.878
Helmond	96.540	557.225	365.111	242.895	469.801	1.635.032
Laarbeek	23.324	134.625	88.211	58.683	126.193	407.712
Nuenen c.a.	24.291	140.207	91.868	61.116	107.498	400.689
Oirschot	19.546	112.819	73.922	49.178	109.358	345.277
Reusel-De Mierden	13.653	78.805	51.635	34.351	63.327	228.118
Someren	20.214	116.674	76.449	50.858	92.659	336.641
Son en Breugel	18.130	104.646	68.567	45.615	76.334	295.161
Valkenswaard	31.958	184.460	120.864	80.406	148.475	534.206
Veldhoven	47.604	274.768	180.037	119.772	202.045	776.622
Waalre	17.894	103.283	67.675	45.021	83.405	299.384
Totaal	816.413	4.712.303	3.087.650	2.054.095	3.683.147	13.537.195

* De bijdrage Brainport Development is nog gebaseerd op de afspraken zoals deze vastliggen in de meerjarenfinancieringsovereenkomst 2021-2024. Wanneer de afspraken voor de nieuwe periode zijn vastgesteld, zullen deze worden door middel van een begrotingswijziging in de begroting 2026 worden verwerkt.

RHCe: kostenopbouw per gemeente 2026

Kostenoverzicht per gemeente	Asten	Bergeijk	Best	Bladel	Cranendonck	Deurne	Eersel	Eindhoven	Geldrop-Mierlo	Heeze-Leende
A Benutte m ² archiefruimte gemeentelijke archiefbescheiden	216	251	182	273	230	373	238	1.889	360	183
B Benutte m ² arch.ruimte niet-'overgebracht' doch 'ingenomen' gemeentelijke archiefbescheiden	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
C Benutte m ² archiefruimte regionale collectie, onderdeel particuliere archiefbescheiden	3	12	19	8	14	105	11	1.031	90	14
D Subtotaal A + B + C: Daadwerkelijk door gemeente benutte m ²	219	263	201	281	244	478	249	2.920	450	197
E Benutte m ² arch.ruimte reg. coll., onderdelen bibliotheek, (bewegend) beeld, geluid, voorwerpen	62	69	114	75	78	120	73	894	146	61
F Aantal m ² t.b.v. quarantaine; verhuurde m ² ; vrije ruimte	76	84	138	92	95	146	89	1.089	178	75
G Subtotaal E + F: naar rato van inwoneraantal aan gemeente toegerekende m ²	138	153	252	167	173	266	162	1.984	325	136
H Saldo D + G: omvang totaal m ² / gemeente	357	416	453	448	417	744	411	4.904	775	333
Kosten van aan gemeente toegerekende m ²	€ 28.157	€ 32.796	€ 35.686	€ 35.311	€ 32.854	€ 58.592	€ 32.401	€ 386.212	€ 61.014	€ 26.229
Duurzame Digitale Opslagvoorziening, kosten infrastructuur en consultancy (naar verhouding inwoneraantal)	€ 2.200	€ 2.437	€ 4.005	€ 2.658	€ 2.750	€ 4.224	€ 2.580	€ 31.511	€ 5.158	€ 2.161
Duurzame Digitale Opslagvoorziening, opslagkosten (op basis van geraamd verbruik)	€ 2.381	€ 2.643	€ 4.299	€ 2.889	€ 2.873	€ 4.569	€ 2.780	€ 33.936	€ 5.609	€ 2.313
Verdeling inwonersaantallen in % (totaal: 777.752)	2,22%	2,45%	4,03%	2,68%	2,77%	4,25%	2,60%	31,73%	5,19%	2,18%
Verdeling kosten RHCe excl. archiefbewaarplaats/depot naar verhouding inwoneraantal	€ 49.779	€ 55.132	€ 90.604	€ 60.138	€ 62.228	€ 95.573	€ 58.364	€ 712.918	€ 116.690	€ 48.889
Dekkingsbijdrage kosten 2026 RHCe per gemeente	€ 82.518	€ 93.007	€ 134.594	€ 100.996	€ 100.706	€ 162.959	€ 96.125	€ 1.164.577	€ 188.471	€ 79.592

Kostenoverzicht per gemeente	Helmond	Laarbeek	Nuenen	Oirschot	Reusel-De Mierden	Someren	Son en Breugel	Valkenswaard	Veldhoven	Waalre	Totaal
A Benutte m ² archiefruimte gemeentelijke archiefbescheiden	710	313	181	406	137	201	104	305	310	165	7.027
B Benutte m ² arch.ruimte niet-'overgebracht' doch 'ingenomen' gemeentelijke archiefbescheiden	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
C Benutte m ² archiefruimte regionale collectie, onderdeel particuliere archiefbescheiden	649	174	22	48	15	10	0	54	21	39	2.339
D Subtotaal A + B + C: Daadwerkelijk door gemeente benutte m ²	1.359	487	203	454	152	211	104	359	331	204	9.366
E Benutte m ² arch.ruimte reg. coll., onderdelen bibliotheek, (bewegend) beeld, geluid, voorwerpen	347	84	87	70	49	73	65	115	171	64	2.818
F Aantal m ² t.b.v. quarantaine; verhuurde m ² ; vrije ruimte	422	102	106	85	60	88	79	140	208	78	3.433
G Subtotaal E + F: naar rato van inwoneraantal aan gemeente toegerekende m ²	769	186	193	156	109	161	144	255	379	143	6.251
H Saldo D + G: omvang totaal m ² / gemeente	2.128	673	396	610	261	372	248	614	710	347	15.617
Kosten van aan gemeente toegerekende m ²	€ 167.595	€ 52.988	€ 31.226	€ 48.019	€ 20.536	€ 29.299	€ 19.564	€ 48.322	€ 55.931	€ 27.292	€ 1.230.024
Duurzame Digitale Opslagvoorziening, kosten infrastructuur en consultancy (naar verhouding inwoneraantal)	€ 12.215	€ 2.951	€ 3.073	€ 2.473	€ 1.727	€ 2.558	€ 2.294	€ 4.043	€ 6.023	€ 2.264	€ 99.305
Duurzame Digitale Opslagvoorziening, opslagkosten (op basis van geraamd verbruik)	€ 13.203	€ 3.199	€ 3.337	€ 2.653	€ 1.870	€ 2.780	€ 2.472	€ 4.365	€ 6.448	€ 2.478	€ 107.098
Verdeling inwonersaantallen in % (totaal: 777.752)	12,30%	2,97%	3,09%	2,49%	1,74%	2,58%	2,31%	4,07%	6,07%	2,28%	100,00%
Verdeling kosten RHCe excl. archiefbewaarplaats/depot naar verhouding inwoneraantal	€ 276.346	€ 66.765	€ 69.533	€ 55.951	€ 39.082	€ 57.863	€ 51.897	€ 91.480	€ 136.267	€ 51.222	€ 2.246.720
Dekkingsbijdrage kosten 2026 RHCe per gemeente	€ 469.359	€ 125.903	€ 107.169	€ 109.095	€ 63.215	€ 92.499	€ 76.227	€ 148.211	€ 204.669	€ 83.256	€ 3.683.147